Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES VERICAS TRSTENJAKAS [*VERICA TRSTENJAK*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2011. gada 29. jūnijā [1]

Lieta C-162/10

Phonographic Performance (Ireland) Ltd
pret
Īriju u.c.

(High Court [Commercial Division] (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Autortiesības un blakustiesības — Direktīva 92/100/EEK un Direktīva 2006/115/EK — Izpildītāju un skaņu ierakstu producentu tiesības — 8. panta 2. punkts — Publiskošana — Netieša skaņu ierakstu publiskošana apraides ietvaros, kas viesnīcas istabās tiek uztverta ar radiouztvērēju un televizoru palīdzību — Publiskošana, viesnīcas istabās nodrošinot atskaņošanas aparatūru un skaņu ierakstus — Lietotājs — Taisnīga atlīdzība — 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts — Tiesību ierobežošana — Personiska lietošana

Satura rādītājs

I – Ievads 3

II – Atbilstošās tiesību normas 4

A – Starptautiskās tiesības 4

1) Romas konvencija 4

2) WPPT līgums 5

B – Savienības tiesības 6

1) Direktīva 92/100 6

2) Direktīva 2006/115 8

3) Direktīva 2001/29 9

C – Valsts tiesības 11

1 — Secinājumu oriģinālvaloda – vācu; tiesvedības valoda – angļu.

III – Fakti 12

IV – Tiesvedība valsts tiesā un prejudiciālie jautājumi 12

V – Tiesvedība Tiesā 13

VI – Sākotnējās piezīmes 13

VII – Par pirmo un otro prejudiciālo jautājumu 14

A – Galvenie lietas dalībnieku argumenti 14

B – Juridiskais vērtējums 16

1) Par Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā ietvertā izziņošanas sabiedrībai jeb publiskošanas jēdziena interpretāciju 16

2) Par Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta interpretāciju 18

a) Autonomie Savienības tiesību jēdzieni 18

b) Starptautisko tiesību un Savienības tiesību konteksts 18

c) Par publiskošanas jēdzienu 19

i) Par izziņošanas jēdzienu publiskošanā 19

ii) Par sabiedrības jēdzienu publiskošanā 20

iii) Secinājums 22

d) Par lietotāja jēdzienu 22

e) Par pienākumu maksāt vienreizēju taisnīgu atlīdzību 23

i) Par vārdu "vai" un "vienreizēja" nozīmi 23

ii) Par papildu maksājuma piemērotību 24

iii) Par dalībvalstu rīcības brīvību 25

iv) Par abonentmaksas ietekmi 26

v) Secinājums 26

3) Secinājums 26

VIII – Par trešo prejudiciālo jautājumu 26

A – Galvenie lietas dalībnieku argumenti 26

B – Juridiskais vērtējums 27

IX – Par ceturto prejudiciālo jautājumu 28

A – Galvenie lietas dalībnieku argumenti 28

B – Juridiskais vērtējums 28

1) Par izziņošanas jēdzienu publiskošanā 28

2) Par sabiedrības jēdzienu publiskošanā 29

3) Par lietotāja jēdzienu 30

4) Secinājums 30

X – Par piekto prejudiciālo jautājumu 30

A – Galvenie lietas dalībnieku argumenti 30

B – Juridiskais vērtējums 30

XI – Secinājumi 31

I – Ievads

1. Kā Gūtenberga atklātā grāmatu iespiešanas tehnika galu galā noveda pie iespieddarbu autortiesību aizsardzības, tā Edisona atklātais fonogrāfs ne tikai nostiprināja muzikālo skaņdarbu autortiesību aizsardzības ekonomisko nozīmi, bet arī sagatavoja augsni blakustiesību ieviešanai izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem. Ja tiek izmantots skaņu ieraksts, tad tas skar ne tikai autora tiesības uz izziņoto aizsargāto darbu, bet arī izpildītāju un skaņu ierakstu producentu blakustiesības.

2. Šis *High Court of Ireland* [Īrijas Augstākās tiesas] (turpmāk tekstā – "iesniedzējtiesa") lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu skar tiesības uz taisnīgu atlīdzību atbilstoši Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvas 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā [2], 8. panta 2. punktam vai attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvai 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (kodificēta versija) [3] 8. panta 2. punktam, kas ir maksājama par komerciālos nolūkos publicēta skaņu ieraksta publiskošanu.

3. Iesniedzējtiesa vēlas, pirmkārt, noskaidrot, vai šādas tiesības rodas arī tādā gadījumā, ja viesnīcnieks viesnīcas istabās vai viesu namos uzstāda televizorus un/vai radiouztvērējus un pārraida uz tiem attiecīgu signālu. Atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no tā, vai viesnīcnieks šādā gadījumā radio un televīzijas apraidē izmantotos skaņu ierakstus lieto, lai tos publiskotu.

4. Otrkārt, iesniedzējtiesa jautā, vai šāds viesnīcnieks arī tādā gadījumā, ja viņš viesnīcas istabas aprīko nevis ar radiouztvērējiem un televizoriem, bet gan ar atskaņošanas aparatūru un atbilstošiem skaņu ierakstiem, šos skaņu ierakstus izmanto, lai tos publiskotu.

5. Treškārt, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai dalībvalsts, kas šādos gadījumos neparedz tiesības uz taisnīgu atlīdzību, var atsaukties uz Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, kurā noteikts, ka dalībvalstis attiecībā uz personisku lietošanu var paredzēt tiesību uz taisnīgu atlīdzību ierobežojumus.

2 — OV L 346, 61. lpp.
3 — OV L 376, 28. lpp.

6. Šie jautājumi pēc būtības ir cieši saistīti ar spriedumu lietā *SGAE/Rafael Hoteles*[4]. Tajā Tiesa vispirms ir atzinusi, ka situācijā, kad viesnīcnieks ar viesnīcas istabās uzstādītu televizoru starpniecību izplata signālu neatkarīgi no izmantotā signāla pārraidīšanas metodes, tā ir publiskošana jeb izziņošana sabiedrībai Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā[5] 3. panta 1. punkta izpratnē. Šajā spriedumā Tiesa vēl ir atzinusi, ka viesnīcas istabām piemītošais privātās telpas raksturs pieļauj tajā veiktu darba izziņošanu uzskatīt par publiskošanu. Šajā lietā it īpaši rodas jautājums, vai šī judikatūra, kas, pamatojoties uz Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu, ir pieņemta saistībā ar aizsargātu darbu izziņošanu sabiedrībai, ir attiecināma uz publiskošanas jēdzienu Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, kas skar izpildītāju un skaņu ierakstu producentu blakustiesības.

7. Turklāt šī lieta ir cieši saistīta ar lietu C-135/10 *SCF*, kurā es savus secinājumus sniedzu tajā pašā dienā, kad šajā lietā. Lietā *SCF* jautājums ir it īpaši par to, vai zobārstam, kurš ar savā privātpraksē uzstādīta radiouztvērēja palīdzību atskaņo saviem pacientiem radiopārraides, taisnīga atlīdzība atbilstoši Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktam ir jāmaksā tādēļ, ka viņš netieši publisko radiopārraidē izmantotos skaņu ierakstus.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – *Starptautiskās tiesības*

1) Romas konvencija

8. 1961. gada 26. oktobra Romas Konvencijas par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību (turpmāk tekstā – "Romas konvencija")[6] 12. pantā ir paredzēts:

"Ja komerciāliem mērķiem publicēta fonogramma [turpmāk arī – skaņu ieraksts] vai šādas fonogrammas reprodukcija tiek raidīta vai citādi atskaņota publikai, izmantotājam jāsamaksā izpildītājiem, fonogrammu producentiem vai abiem vienreizēja atlīdzība. Gadījumā, ja starp šīm pusēm nav noslēgts līgums, atlīdzības sadali nosaka vietējā likumdošana."

9. Saskaņā ar Romas konvencijas 15. panta 1. punkta a) apakšpunktu:

"1. Jebkura dalībvalsts savā likumdošanā var paredzēt izņēmumus Konvencijas noteiktās aizsardzības īstenošanai attiecībā uz:

a) personīgu izmantošanu [..]."

10. Romas konvencijas 16. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts:

"1. Pievienojoties konvencijai, jebkurai dalībvalstij ir jāievēro Konvencijas uzliktās saistības un ir tiesības izmantot Konvencijas sniegtās privilēģijas. Taču valsts jebkurā gadījumā var iesniegt notu ANO Ģenerālsekretāram, norādot, ka

4 — 2006. gada 7. decembra spriedums lietā C-306/05 *SGAE/Rafael Hoteles* (Krājums, I-11519. lpp.).

5 — OV L 167, 10. lpp. [tulkotāja piezīme – Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā lietots jēdziens "izziņošana sabiedrībai", bet Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā – jēdziens "publiskošana". Citu valodu redakcijās abos gadījumos lietots viens un tas pats jēdziens; piemēram, vācu valodā – *öffentliche Wiedergabe*, angļu valodā – *communication to the public*, franču valodā – *communication au public*. Tādēļ šajos secinājumos šie abi jēdzieni latviešu valodā jāuzskata par sinonīmiem.]

6 — Oriģinālvalodā citēts atbilstoši Vācijas *Bundesgesetzblatt* 1965 II, 1245. lpp.

a) sakarā ar 12. pantu:

(i) tā neievēros panta noteikumus;

(ii) tā neievēros panta noteikumus atsevišķos pielietojumos;

(iii) tā neievēros panta noteikumus attiecībā uz fonogrammām, kuru producenti nav kādas dalībvalsts pilsoņi;

(iv) attiecībā pret fonogrammām, kuru producents ir citas dalībvalsts pilsonis, tā ierobežos minētajā pantā nodrošināto aizsardzību līdz apjomam un līdz termiņam, kādu pēdējā valsts nodrošina tām fonogrammām, kuras pirmo reizi fiksējis tās valsts pilsonis, kura iesniedz deklarāciju; tomēr fakts, ka tā dalībvalsts, kuras pavalstnieks ir producents, nenodrošina aizsardzību par labu tai pašai vai tām pašām personām kā valsts, kura iesniedz deklarāciju, nav uzskatāms par atšķirību aizsardzības jomā;

[..]."

11. Īrijas Republika ir Romas konvencijas līgumslēdzēja puse, tomēr tā ir iesniegusi deklarāciju atbilstoši 16. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) daļai.

12. Savienība nav Romas konvencijas līgumslēdzēja puse. Konvencijai var pievienoties tikai valstis.

2) *WPPT* līgums

13. 1996. gada 20. septembra *WIPO* līgumā par izpildījumu un fonogrammām (turpmāk tekstā – "*WPPT* līgums")[7] ir ietvertas starptautisko tiesību normas par blakustiesībām, kas ir plašākas par tām, kas noteiktas Romas konvencijā.

14. *WPPT* līguma 1. pantā ir noteikts:

"Saistība ar citām konvencijām

(1) Nekas šajā līgumā neliek atkāpties no saistībām, kādas Līgumslēdzējām pusēm ir vienai pret otru saskaņā ar Starptautisko konvenciju par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību, kas izveidota Romā 1961. gada 26. oktobrī (še turpmāk – "Romas konvencija").

(2) Aizsardzība, ko piešķir saskaņā ar šo līgumu, neskar un nekādi neietekmē literāro un mākslas darbu autortiesību aizsardzību. Tādējādi nevienu no šā līguma noteikumiem nevar interpretēt kā tādu, kas liegtu šādu aizsardzību.

(3) Šim līgumam nav nekādas saistības ne ar vienu citu līgumu un tas neskar citos līgumos noteiktās tiesības un pienākumus."

15. *WPPT* līguma 2. panta, kurā ir definēti jēdzieni, f) un g) apakšpunktā ir noteikts:

"Šajā līgumā:

f) "apraide" ir skaņu vai skaņu un attēlu vai to atveidojumu raidīšana bezvadu sistēmā publiskai uztveršanai; [..]

7 — Skat. Padomes 2000. gada 16. marta Lēmumu 2000/278/EK par *WIPO* Līguma par autortiesībām un *WIPO* Līguma par izpildījumu un fonogrammām apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā - *WIPO* Līgums par autortiesībām (*WCT*) - *WIPO* Līgums par izpildījumu un fonogrammām (*WPPT*), OV L 89, 6. lpp.

g) izpildījuma vai fonogrammas "atklāts raidījums" [publiskošana] ir izpildījuma skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu vai to atveidojumu pārraidīšana sabiedrībai jebkādā veidā, izņemot apraidi. Šā līguma 15. pantā jēdziens "atklāts raidījums" [publiskošana] ietver skaņu vai fonogrammā fiksētu skaņu atveidojuma pārraidīšanu sabiedrībai."

16. *WPPT* līguma II nodaļā ir raksturotas izpildītāju tiesības, III nodaļā – fonogrammu producentu tiesības, IV nodaļā – kopīgie noteikumi izpildītājiem un fonogrammu producentiem. *WPPT* līguma 15. pantā, kas ir ietverts šajā nodaļā, ir reglamentētas tiesības saņemt atlīdzību par apraidi un publiskošanu un tajā ir noteikts:

"(1) Izpildītājiem un fonogrammu producentiem ir tiesības uz vienreizēju taisnīgu atlīdzību par tiešu vai netiešu to fonogrammu apraidi vai jebkāda veida pārraidi sabiedrībai, kas publicētas komerciālos nolūkos.

(2) Līgumslēdzējas valstis savos tiesību aktos var noteikt, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību no lietotāja pieprasa izpildītājs vai fonogrammas producents, vai abi. Līgumslēdzējas puses var ieviest tiesību aktus, ar ko, ja izpildītājs un fonogrammas producents nav noslēguši nolīgumu, nosaka noteikumus, saskaņā ar kuriem izpildītāji un fonogrammu producenti sadala vienreizējo taisnīgo atlīdzību.

(3) Visas Līgumslēdzējas puses paziņojumā, ko deponē *WIPO* ģenerāldirektoram, var darīt zināmu, ka tās piemēros 1. punkta noteikumus tikai attiecībā uz konkrētu izmantojumu vai ierobežos piemērošanu kādā citā veidā, vai arī vispār nepiemēros šos noteikumus.

(4) Šajā pantā fonogrammas, ko padara pieejamas sabiedrībai, izmantojot vadus vai bezvadu sistēmu, tā, lai sabiedrības locekļiem tās ir pieejamas pašu izvēlētā vietā un laikā, uzskata par komerciālos nolūkos izdotām fonogrammām."

17. *WPPT* līguma 16. pantā ar virsrakstu "Ierobežojumi un izņēmumi" ir paredzēts:

"(1) Līgumslēdzējas puses savos tiesību aktos paredz tādus pašus ierobežojumus un izņēmumus attiecībā uz izpildītāju un fonogrammu producentu aizsardzību, kādus tās paredz savos tiesību aktos saistībā ar literāro un mākslas darbu autortiesību aizsardzību.

(2) Līgumslēdzējas puses visus šajā līgumā paredzētos ierobežojumus un izņēmumus saista ar tiem atsevišķajiem īpašajiem gadījumiem, kas nav pretrunā parasta izpildījuma vai fonogrammas izmantošanai un nepamatoti neskar izpildītāja vai fonogrammas producenta likumīgās intereses."

18. Īrijas Republika un Savienība ir *WPPT* līguma līgumslēdzējas puses. Ne Īrijas Republika, ne Savienība nav iesniegušas paziņojumu saskaņā ar *WPPT* līguma 15. panta 3. punktu.

B – *Savienības tiesības* [8]

1) Direktīva 92/100

19. Direktīvas 92/100 preambulas piektais, septītais līdz desmitais, piecpadsmitais līdz septiņpadsmitais, kā arī divdesmitais apsvērums formulēti šādi:

"(5) tā kā ar autortiesībām un blakustiesībām aizsargāto darbu pienācīga aizsardzība ar nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, kā arī attiecīgo objektu aizsardzība ar tādām blakustiesībām kā fiksācijas tiesības, pavairošanas tiesības, izplatīšanas tiesības, raidīšanas tiesības un tiesības publiski izpildīt attiecīgi uzskatāma par būtiski svarīgām Kopienas ekonomikas un kultūras attīstībai;

8 — Atsaucoties uz EKL un LESD izmantotajiem apzīmējumiem, jēdziens "Savienības tiesības" tiek izmantots kā kopīgs jēdziens Kopienas tiesībām un Savienības tiesībām. Tiktāl, ciktāl turpmāk ir runa par atsevišķām primāro tiesību normām, tiek nosauktas tiesību normas, kas ir spēkā *ratione temporis*.

[..]

(7) tā kā autoru un izpildītāju mākslinieciskā jaunrade prasa atbilstošus ienākumus kā pamatu turpmākai mākslinieciskai jaunradei, un ieguldījumi, izgatavojot skaņu ierakstus un uzņemot filmas ir īpaši lieli un riskanti; tā kā efektīvi nodrošināt šos ienākumus un atlīdzināt šos ieguldījumus var vienīgi ar attiecīgo tiesību turētāju piemērotu juridisku aizsardzību;

(8) tā kā šāda mākslinieciskā jaunrade un uzņēmējdarbība daudzējādā ziņā ir pašnodarbinātu personu darbība; tā kā šāda darbība jāatvieglo, Kopienā nodrošinot saskaņotu juridisku aizsardzību;

(9) tā kā ciktāl šāda darbība būtībā sastāv no pakalpojumiem, jāatvieglina arī to sniegšana, Kopienā izveidojot saskaņotu juridisku bāzi;

(10) tā kā dalībvalstu tiesību akti jātuvina tādējādi, lai neradītu pretrunas ar starptautiskām konvencijām, uz kurām balstās daudzu dalībvalstu autortiesību un blakustiesību akti;

[..]

(15) tā kā jāveic pasākumi, lai nodrošinātu to, ka neatsaucamu taisnīgu atlīdzību saņem autori un izpildītāji, kam jāpatur iespēja uzticēt šo tiesību īstenojumu iestādēm, kuras viņus pārstāv un iekasē šo maksu;

(16) tā kā taisnīgo atlīdzību var samaksāt vienā vai vairākos maksājumos jebkurā laikā, līgumu noslēdzot vai arī pēc tam, kad līgums ir noslēgts;

(17) tā kā, nosakot taisnīgo atlīdzību, jāņem vērā tas, cik nozīmīgs ir attiecīgo autoru un izpildītāju ieguldījums skaņu ierakstā vai filmā;

[..]

(20) tā kā dalībvalstis autortiesību blakustiesību turētājiem var paredzēt lielāku aizsardzību, nekā to prasa šīs direktīvas 8. pants."

20. Direktīvas 92/100 8. pantā ar virsrakstu "Raidīšana un publiski priekšnesumi" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz izpildītājiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt raidīt bez vadiem un publiski izpildīt viņu priekšnesumus, izņemot gadījumus, ja šis priekšnesums ir jau pārraidīts priekšnesums vai arī tas izdarīts no fiksējuma.

2. Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību apmaksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētus skaņu ierakstus vai šādu skaņu ierakstu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai kādiem publiskiem priekšnesumiem, un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un skaņu ierakstu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.

3. Dalībvalstis paredz raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt retranslēt to raidījumus bez vadiem, kā arī publiski tos izpildīt, ja šāds izpildījums notiek vietās, kas pieejamas publikai par ieejas maksu."

21. Direktīvas 92/100 10. pantā ir noteikts:

"Tiesību ierobežojumi

"1. Dalībvalstis var paredzēt II nodaļā minētos tiesību ierobežojumus attiecībā uz:

a) personisku lietošanu;

[..]

2. Neatkarīgi no 1. punkta visas dalībvalstis var paredzēt tādus pašus ierobežojumus attiecībā uz izpildītāju, skaņu ierakstu producentu, raidorganizāciju un filmu pirmo fiksējumu producentu aizsardzību, ko tās paredz sakarā ar literāru darbu un mākslas darbu autortiesību aizsardzību. Obligātus licences līgumus tomēr var paredzēt vienīgi tiktāl, ciktāl tie saskan ar Romas konvenciju.

3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunkts nav pretrunā ar normām, kas ir spēkā vai kas nākotnē stāsies spēkā attiecībā uz atlīdzību par reproducēšanu personiskai lietošanai."

2) Direktīva 2006/115

22. Direktīvā 2006/115 ir konsolidēta Direktīva 92/100. Direktīvas 2006/115 preambulas 3., 5.–7., 12., 13. un 16. apsvērumā ir noteikts:

"(3) Ar autortiesībām aizsargātu darbu un ar blakustiesībām aizsargātu objektu pienācīga aizsardzība ar nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, kā arī ar blakustiesībām aizsargāto objektu aizsardzība ar fiksācijas tiesībām, izplatīšanas tiesībām, raidīšanas tiesībām un publiskošanas tiesībām attiecīgi uzskatāmas par būtiski svarīgām Kopienas ekonomikas un kultūras attīstībai.

[..]

(5) Autoru un izpildītāju mākslinieciskā jaunrade prasa atbilstīgus ienākumus kā pamatu turpmākai mākslinieciskai jaunradei, un ieguldījumi, izgatavojot fonogrammas un uzņemot filmas, ir īpaši lieli un riskanti. Efektīvi nodrošināt šos ienākumus un atlīdzināt šos ieguldījumus var vienīgi ar attiecīgo tiesību subjektu piemērotu juridisku aizsardzību.

(6) Šāda mākslinieciskā jaunrade un uzņēmējdarbība daudzējādā ziņā ir pašnodarbinātu personu darbība. Šāda darbība būtu jāatvieglo, Kopienā nodrošinot saskaņotu juridisku aizsardzību. Ciktāl šāda darbība būtībā sastāv no pakalpojumiem, būtu jāatvieglina arī to sniegšana, Kopienā izveidojot saskaņotu tiesisku regulējumu.

(7) Dalībvalstu tiesību akti būtu jātuvina tādā veidā, lai neradītu pretrunas ar starptautiskām konvencijām, uz kurām balstās daudzu dalībvalstu autortiesību un blakustiesību tiesību akti.

[..]

(12) Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu to, ka neatsaucamu taisnīgu atlīdzību saņem autori un izpildītāji, kam jāpatur iespēja uzticēt šo tiesību administrēšanu viņus pārstāvošajām mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām.

(13) Taisnīgo atlīdzību var samaksāt vienā vai vairākos maksājumos jebkurā laikā, līguma noslēgšanas brīdī vai arī pēc tam. Būtu jāņem vērā tas, cik nozīmīgs ir attiecīgo autoru un izpildītāju ieguldījums fonogrammā vai filmā.

[..]

(16) Dalībvalstīm jābūt spējīgām autortiesību blakustiesību subjektiem paredzēt lielāku aizsardzību, nekā to prasa šajā direktīvā izklāstītie noteikumi attiecībā uz raidīšanu un publiskošanu."

23. Direktīvas II nodaļā ir reglamentētas blakustiesības. Direktīvas 8. pantā, kas attiecas uz raidīšanu un publiskošanu, ir noteikts:

"1. Dalībvalstis paredz izpildītājiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt raidīt bez vadiem un publiskot viņu izpildījumus, izņemot gadījumus, kad šis izpildījums ir jau pārraidīts vai arī tas izdarīts no fiksācijas.

2. Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai publiskošanai, un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un fonogrammu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.

3. Dalībvalstis paredz raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt retranslēt to raidījumus bez vadiem, kā arī tos publiskot, ja šāda publiskošana notiek vietās, kas pieejamas publikai par ieejas maksu."

24. Direktīvas 10. pantā ar virsrakstu "Tiesību ierobežojumi" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis var paredzēt šajā nodaļā minētos tiesību ierobežojumus attiecībā uz:

a) personisku lietošanu;

[..]

2. Neatkarīgi no 1. punkta visas dalībvalstis var paredzēt tādus pašus ierobežojumus attiecībā uz izpildītāju, fonogrammu producentu, raidorganizāciju un filmu pirmo fiksāciju producentu aizsardzību, ko tās paredz sakarā ar literāru darbu un mākslas darbu autortiesību aizsardzību.

Obligātus licences līgumus tomēr var paredzēt vienīgi tiktāl, ciktāl tie ir saskaņā ar Romas konvenciju.

3. Ierobežojumus, kas minēti 1. un 2. punktā, piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar tiesību objekta parasto izmantošanu un kas nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses."

25. Direktīvas 14. pantā ar virsrakstu "Atcelšana" ir noteikts:

"Direktīvu 92/100/EEK atceļ, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz I pielikuma B daļā norādītajiem termiņiem direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu un būtu jālasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā."

3) Direktīva 2001/29

26. Direktīvas 2001/29 preambulas 9.–12., 15., 23., 24. un 27. apsvērumā ir noteikts:

"(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. To aizsardzība palīdz nodrošināt jaunrades uzturēšanu un attīstību autoru, izpildītāju, producentu, patērētāju, kultūras, rūpniecības un visas sabiedrības interesēs. Tāpēc intelektuālais īpašums ir atzīts par īpašuma neatņemamu sastāvdaļu.

(10) Lai autori vai izpildītāji varētu turpināt savu radošo un māksliniecisko darbību, viņiem jāsaņem atbilstīga atlīdzība par viņu darbu izmantošanu, bet producentiem tā jāsaņem, lai varētu finansēt šo darbību. Lai izgatavotu produktus, piemēram, skaņu ierakstus, filmas vai multimediju produktus un sniegtu pakalpojumus, piemēram, pakalpojumus "pēc pieprasījuma", vajadzīgi ievērojami ieguldījumi. Lai garantētu minētās atlīdzības pieejamību un nodrošinātu iespēju iegūt labu atdevi no ieguldījumiem, vajadzīga intelektuālā īpašuma tiesību pienācīga aizsardzība.

(11) Autortiesību un blakustiesību stingra un efektīva aizsardzības sistēma ir viens no galvenajiem veidiem, kā nodrošināt to, lai Eiropas kultūras jaunrade un producēšana saņemtu vajadzīgos resursus, un kā aizsargāt mākslas darbu radītāju un izpildītāju neatkarību un cieņu.

(12) Autortiesību darbu un blakustiesību objekta pienācīga aizsardzība ir ļoti svarīga arī no kultūras viedokļa. Līguma 151. pantā prasīts, lai Kopiena savā darbībā ņemtu vērā kultūras aspektus.

[..]

(15) Diplomātu konferencē, kas Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (*WIPO*) aizgādnībā notika 1996. gada decembrī, pieņēma divus jaunus līgumus – "*WIPO* līgumu par autortiesībām" un "*WIPO* līgumu par izpildījumu un skaņu ierakstiem", kuri attiecīgi paredzēja autoru aizsardzību un izpildītāju un skaņu ierakstu producentu aizsardzību. Minētie līgumi būtiski atjaunina autortiesību un blakustiesību starptautisko aizsardzību, jo īpaši attiecībā uz tā saukto "digitālo programmu", un uzlabo līdzekļus cīņai pret pirātismu visā pasaulē. Kopiena un vairums dalībvalstu jau ir parakstījušas līgumus un pašlaik notiek gatavošanās līgumu ratificēšanai Kopienā un dalībvalstīs. Šo direktīvu arī izmanto, lai īstenotu vairākas jaunas starptautiskas saistības.

[..]

(23) Šai direktīvai būtu jāturpina saskaņot autora tiesības uz izziņošanu. Šīs tiesības būtu jāsaprot plašā nozīmē – kā tādas, kas attiecas uz visa veida izziņošanu sabiedrībai, kura nav klāt vietā, kur notikusi sākotnējā izziņošana. Šīm tiesībām būtu jāattiecas uz darba visa veida raidīšanu vai atkārtotu raidīšanu sabiedrībai, izmantojot vai neizmantojot vadus, tajā skaitā raidīšanu ēterā. Šīm tiesībām nebūtu jāattiecas uz citām darbībām.

(24) Tiesības publiskot 3. panta 2. punktā minēto tiesību objektu būtu jāsaprot kā tiesības, kas attiecas uz visām darbībām, ar kurām minēto tiesību objektu publisko tiem sabiedrības locekļiem, kas nav klāt vietā, kur notikusi sākotnējā publiskošanas darbība, un kas neattiecas uz citām darbībām.

[..]

(27) Tikai materiālo iespēju nodrošināšana, dodot iespēju veikt izziņošanu vai to veicot, pati neveido izziņošanu šīs direktīvas nozīmē."

27. Direktīvas 2001/29 3. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu [publiskošanu], izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu [padarīt pieejamus sabiedrībai] tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā.

2. Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt publiskošanu [padarīt pieejamus sabiedrībai], izmantojot vai neizmantojot vadus, tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlētā laikā:

a) izpildītājiem – attiecībā uz viņu sniegto priekšnesumu fiksēšanu;

b) skaņu ierakstu producentiem – attiecībā uz viņu ierakstītajiem skaņu ierakstiem;

[..]

d) raidorganizācijām – attiecībā uz šo organizāciju raidījumu fiksēšanu neatkarīgi no tā, vai šos raidījumus translē pa vadiem vai bez tiem, to skaitā pa kabeļiem vai ar satelīta palīdzību."

C – *Valsts tiesības*

28. Atbilstošās valsts tiesību normas ir nostiprinātas *Copyright and Related Rights Act 2000–2007* [Autortiesību un blakustiesību likumā] (turpmāk tekstā – "2000. gada likums").

29. 2000. gada likuma II nodaļas virsraksts ir "Autortiesības".

30. Attiecībā uz skaņu ierakstiem 2000. gada likuma 17. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka skaņu ierakstus aizsargā autortiesības. Saskaņā ar 21. panta a) punktu un 23. panta 1. punktu skaņu ieraksta producents ir uzskatāms par tā autoru un līdz ar to tam ir autortiesības attiecībā uz skaņu ierakstu.

31. 2000. gada likuma IV nodaļas virsraksts ir "Autortiesību īpašnieku tiesības".

32. Atbilstoši šīs nodaļas 37. panta 1. punkta b) apakšpunktam autortiesību īpašniekam (tostarp skaņu ieraksta producentam) ir ekskluzīvas tiesības "padarīt autortiesību objektu publiski pieejamu". Tādējādi saskaņā ar Īrijas tiesību normām skaņu ieraksta producentam daļēji ir plašāks tiesiskais stāvoklis, nekā tas viņam būtu saskaņā ar Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 noteikumiem.

33. Atbilstoši 2000. gada likuma 37. panta 2. punktam par autortiesību pārkāpumu ir uzskatāma situācija, kad persona, kas nav saņēmusi autortiesību īpašnieka piekrišanu, veic darbības vai pilnvaro citas personas veikt darbības, kuras ierobežo autortiesību noteikumi.

34. Tomēr 2000. gada likuma 38. pantā ir ietverts izņēmums, kas piešķir tiesības atskaņot skaņu ierakstus publiski, iekļaut tos virszemes vai kabeļu pārraidēs. Atbilstoši šim noteikumam minētās tiesības var izmantot personas, kas apņemas maksāt atbilstošus maksājumus par skaņu ierakstu publisku atskaņošanu vai pārraidīšanu virszemes vai kabeļu tīklā, kā arī ievērot pārējos 2000. gada likuma 38. panta noteikumus.

35. 2000. gada likuma VI nodaļā ir reglamentēts, kādas darbības ir atļautas attiecībā uz autortiesību darbiem.

36. Šīs nodaļas 97. pantā ir noteikts:

"1. Ievērojot 2. punkta noteikumus, par autortiesību uz skaņu ierakstu, pārraidi vai retranslāciju pa kabeļiem pārkāpumu netiek uzskatīta šāda skaņu ieraksta, pārraides vai retranslācijas pa kabeļiem atskaņošana vai rādīšana:

a) daļā no telpām, kas paredzētas kā guļvietas to iedzīvotājiem vai iemītniekiem;

b) kā daļa no ērtībām, kas tiek nodrošinātas galvenokārt vai tikai iedzīvotājiem vai iemītniekiem.

2. 1. punkta noteikumi nav piemērojami attiecībā uz telpām, kur par attiecīgā skaņu ieraksta, pārraides vai retranslācijas pa kabeļiem skatīšanos vai klausīšanos ir jāmaksā ieejas maksa."

37. 2000. gada likuma III nodaļa attiecas uz izpildītāju tiesībām. 2000. gada likuma 246. pantā, kas ir reglamentēts šajā nodaļā, attiecībā uz izpildītājiem ir ietverts izņēmums, kas līdzīgs 97. panta noteikumiem.

38. Šajā likumā attiecībā uz literāro, mākslas, skatuves mākslas vai muzikālo darbu autoriem Direktīvas 2001/29 izpratnē nav paredzēts izņēmums, kas atbilstu 97. panta vai 246. panta noteikumiem.

III – Fakti

39. Prasītāja pamata prāvā ir autortiesību aģentūra. Tās biedri ir skaņu ierakstu producenti, kuri ir blakustiesību uz skaņu ierakstiem īpašnieki. Prasītāja savu biedru uzdevumā atsaucas uz to tiesībām, kas izriet no skaņu ierakstu publiskošanas.

40. Atbildētāja pamata prāvā ir Īrijas valsts.

41. Prasītāja pamata prāvā uzskata, ka Īrijas valsts esot nepareizi transponējusi Direktīvu 92/100 un Direktīvu 2006/115. 2000. gada likuma 97. panta 1. punkts, ciktāl tas paredzot, ka par skaņu ierakstu publiskošanu, kas viesnīcu istabās un viesu namos Īrijā notiekot kā daļa no viesiem sniegtā pakalpojuma, izmantojot radiouztvērējus, televizorus un skaņu iekārtas, nevarot celt prasību par taisnīgu atlīdzību, neesot saderīgs ar Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu.

42. Prasītāja pamata prāvā pret Īrijas valsti ir cēlusi prasību, kurā tā, pirmkārt, lūdz atzīt, ka, pieņemot 2000. gada likuma 97. panta 1. punktu, Īrijas valsts nav izpildījusi pienākumu transponēt Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu un ir pārkāpusi EKL 10. pantu. Otrkārt, tā lūdz atlīdzināt šajā ziņā radušos zaudējumus.

IV – Tiesvedība valsts tiesā un prejudiciālie jautājumi

43. Iesniedzējtiesai rodas jautājums, vai atkāpe no pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību, ko paredz 2000. gada likuma 97. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 246. pants, ciktāl tā no pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību atbrīvo skaņu ierakstu, radiopārraižu atskaņošanu vai kabeļtelevīzijas programmu rādīšanu viesnīcas istabās vai viesu istabās, ir saderīga ar Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, iesniedzējtiesa uzdod Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai viesnīcas uzturētājs, kas nodrošina viesu istabās televizorus un/vai radio ar signālu pārraidi, ir “lietotājs” Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, kas “publisko” pārraidē atskaņotu skaņu ierakstu?

2) Ja uz pirmo jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā dalībvalstīm ir paredzēts pienākums nodrošināt, ka viesnīcas uzturētājs maksā par skaņu ieraksta atskaņošanu taisnīgu atlīdzību papildus atlīdzībai, ko maksā raidorganizācija par skaņu ieraksta atskaņošanu?

3) Ja uz pirmo jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai atbilstoši Direktīvas 2006/115 10. pantam dalībvalstis var piemērot izņēmumu attiecībā uz viesnīcu uzturētāju pienākumu maksāt “vienreizēju taisnīgu atlīdzību”, pamatojoties uz to, ka tā ir uzskatāma par “personisku lietošanu” Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē?

4) Vai viesnīcas uzturētājs, kas nodrošina viesnīcas istabās aparatūru (ne televīzijas vai radio) un skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, ko var atskaņot vai noklausīties, izmantojot šo aparatūru, ir "lietotājs", kas veic skaņu ierakstu "publiskošanu" Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē?

5) Ja uz ceturto jautājumu atbilde ir apstiprinoša, vai atbilstoši Direktīvas 2006/115 10. pantam dalībvalstis var piemērot izņēmumu attiecībā uz viesnīcu uzturētāju pienākumu maksāt "vienreizēju taisnīgu atlīdzību", pamatojoties uz to, ka tā ir uzskatāma par "personisku lietošanu" Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē?"

44. Atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajai informācijai šī tiesvedība neattiecas uz publiski pieejamām viesnīcu un viesu namu telpām, bet gan tikai uz viesnīcu un viesu istabām. Tiesvedība neattiecas arī uz interaktīvām pārraidēm vai pārraidēm *on demand* jeb pēc pieprasījuma.

V – Tiesvedība Tiesā

45. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā ir saņemts 2010. gada 7. aprīlī.

46. Rakstveida procesā apsvērumus iesniedza prasītāja pamata prāvā, Īrijas un Grieķijas valdības, kā arī Komisija.

47. Kopīgā tiesas sēdē šajā lietā un lietā C-135/10 *SCF*, kas notika 2011. gada 7. aprīlī, piedalījās prasītājas pamata prāvā, *SCF*, Marko del Korso, Itālijas, Īrijas, Grieķijas un Francijas valdību, kā arī Komisijas pārstāvji.

VI – Sākotnējās piezīmes

48. Pamata prāvā prasītāja ceļ prasību par zaudējumu atlīdzību, kas ir balstīta uz Īrijas valsts atbildību par Savienības tiesību pārkāpumu. Saskaņā ar Tiesas judikatūru Savienības tiesību normas principā paredz iespēju celt šādu prasību, ja runa ir par pietiekami būtisku un nopietnu Savienības tiesību normas pārkāpumu, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām, un ir tieša cēloņsakarība starp šo pārkāpumu un privātpersonām nodarīto kaitējumu[9]. Uzdodot prejudiciālos jautājumus, iesniedzējtiesa apzināti ir koncentrējusies tikai uz vienu problēmu – vai Īrijas valsts nav izpildījusi pienākumu transponēt Direktīvas 92/100 vai attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu. Ja, pamatojoties uz turpmākajām norādēm par šo tiesību normu interpretāciju, iesniedzējtiesa uz šo jautājumu atbildēs apstiprinoši, tai, ciktāl tā grib pamatoties uz Savienības tiesībās paredzēto prasību saistībā ar valsts atbildību, būs pēc tam jāizvērtē, vai šajā ziņā ir izpildīti arī pārējie nosacījumi.

49. Turklāt vēlos norādīt, ka vienkāršības labad turpmāk analizēšu tikai Direktīvu 2006/115. Jautājums par Savienības tiesību normu pārkāpumu gan attiecas kā uz Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktu, tā arī uz Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu. Tomēr Direktīvas 2006/115 gadījumā runa ir tikai par Direktīvas 92/100 kodificētu redakciju, tādēļ 8. panta 2. punkts abās direktīvās ir identisks. Tādēļ turpmākā gaitā es analizēšu tikai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu, turklāt sacītais ir atbilstoši piemērojams arī Direktīvas 92/100 8. panta 2. punktam. Tāpat es turpmākā gaitā vienkāršības labad atsaukšos tikai uz viesnīcniekiem, tomēr šie apsvērumi ir atbilstoši piemērojami arī viesu namu uzturētājiem.

9 — 1991. gada 19. novembra spriedums apvienotajās lietās C-6/90 un C-9/90 *Francovich* u.c. (*Recueil*, I-5357. lpp., 35. punkts), 1996. gada 5. marta spriedums apvienotajās lietās C-46/93 un C-48/93 *Brasserie du pêcheur* un *Factortame* (*Recueil*, I-1029. lpp., 31. punkts), 2010. gada 9. decembra spriedums lietā C-568/08 *Combinatie Spijker Infrabouw-De Jonge Konstruktie* u.c. (Krājums, I-12655. lpp., 87. punkts).

VII – Par pirmo un otro prejudiciālo jautājumu

50. Uzdodot abus pirmos jautājumus, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcniekam, kas nodrošina viesnīcas istabās televizorus un/vai radio ar signālu pārraidi, ir jāmaksā taisnīga atlīdzība par apraidē izmantoto skaņu ierakstu netiešu izziņošanu.

51. Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir paredzēts, ka taisnīga atlīdzība ir jāmaksā gadījumā, ja komerciālos nolūkos publicēts skaņu ieraksts vai šāda skaņu ieraksta kopija tiek izmantota raidīšanai bez vadiem vai tiek publiskota. Turpmākā gaitā es vienkāršības labad analizēšu tikai gadījumu, kas attiecas uz komerciālos nolūkos publicētu skaņu ierakstu, turklāt apsvērumi ir atbilstoši piemērojami arī šāda skaņu ieraksta kopijai.

52. Vispirms iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai tādā lietā kā šī viesnīcnieks īsteno "publiskošanu" attiecīgā noteikuma izpratnē un vai viņš ir "lietotājs" šī noteikuma izpratnē. Pēc tam iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai šāds pienākums var būt arī tad, ja televīzijas vai radio raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu savā apraidē.

A – *Galvenie lietas dalībnieku argumenti*

53. *Prasītāja pamata prāvā* un *Francijas valdība* uzskata, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tādā lietā kā šī viesnīcniekam ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību.

54. Pirmkārt, publiskošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē esot notikusi. Šis jēdziens esot autonoms Savienības tiesību jēdziens, kas esot jāinterpretē līdzīgi kā Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā ietvertais publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdziens. Par labu šai nostājai liecinot tas, ka abi noteikumi esot vienādi formulēti. Tas apstāklis, ka autortiesības un blakustiesības nodrošinot atšķirīgu aizsardzības līmeni, neliedzot vienādi interpretēt publiskošanas jēdzienu. Atbilstoši izvirzītajiem mērķiem ne tikai autoriem, bet arī izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem esot jāsaņem taisnīga atlīdzība, turklāt pēdējiem būtu jānodrošina taisnīga atlīdzība par riskantiem ieguldījumiem skaņu ierakstu izgatavošanā. Šajā ziņā Francijas valdība norāda, ka par labu vienādai publiskošanas jēdziena interpretācijai liecina arī Direktīvas 2001/29 mērķis novērst traucējumus, ko rada atšķirīgi tiesību akti. Traucējumi, kas rastos tādēļ, ka dalībvalstīm jau būtu bijusi iespēja paredzēt izņēmumus un ierobežojumus, kļūtu lielāki, ja publiskošanas jēdziena interpretāciju atstātu dalībvalstu kompetencē. Publiskošanas jēdziena vienveidīga interpretācija esot vajadzīga arī tādēļ, ka tai atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvai 2006/116/EK par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņiem[10] esot nozīme saistībā ar autortiesību un blakustiesību aizsardzības termiņiem. Prasītāja pamata prāvā norāda, ka attiecīgais jēdziens attiecoties arī uz netiešu pārraidīšanu. Spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles* Tiesa līdzīgā gadījumā esot nospriedusi, ka publiskošana jeb izziņošana sabiedrībai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē esot notikusi. Esot pietiekami, ja piekļuve radio vai televīzijas apraidei tiekot nodrošināta, uzstādot radiouztvērējus vai televizorus un pārraidot tiem signālu. Neesot nozīmes tam, vai viesnīcas viesi šīs iekārtas faktiski ir lietojuši. Proti, nodrošinot piekļuvi radio un televīzijas apraidei, viesnīcnieki esot snieguši papildu pakalpojumu un tādējādi tiem esot bijušas ekonomiskas intereses.

55. Otrkārt, prasītāja pamata prāvā un Francijas valdība uzskata, ka pienākumu maksāt taisnīgu atlīdzību neietekmē tas apstāklis, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu esot jāmaksā tikai vienreizēja atlīdzība. Proti, tas nenozīmējot, ka viesnīcniekam nebūtu jāmaksā atlīdzība par publiskošanu, ja radio vai televīzijas raidorganizācija jau ir samaksājusi atlīdzību. Gluži pretēji, taisnīga atlīdzība esot jāmaksā par katru attiecīgo lietošanu atbilstoši direktīvas 8. panta 2. punktam, turklāt neatkarīgi no tā, vai tā ir tieša vai netieša lietošana. Ciktāl šis noteikums paredzot vienreizēju taisnīgu

10 — OV L 372, 12. lpp.

atlīdzību, tas tikai nozīmējot, ka viesnīcniekam esot jāmaksā tikai vienreizēja atlīdzība, kas pēc tam būtu jāsadala starp producentiem un izpildītājiem. Šādu interpretāciju pieļauj arī Tiesas spriedums lietā *SENA* [11], jo Tiesa attiecīgajā spriedumā ir izskatījusi jautājumu tikai par Savienības tiesību norādēm par atlīdzības apmēru.

56. *Īrijas* un *Grieķijas valdības* uzskata, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka tādā lietā kā šī viesnīcniekam ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību.

57. Pirmkārt, Īrijas valdība uzskata, ka tas, vai publiskošana ir notikusi, ir jākonstatē, pamatojoties uz valsts tiesību normām.

58. Otrkārt, Īrijas un Grieķijas valdības uzskata, ka nav notikusi publiskošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Ar to esot domāta tikai izziņošana diskotēkās, koncertos vai bāros. Šajā ziņā Īrijas valdība norāda, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietverto publiskošanas jēdzienu nevarot interpretēt tā, kā Tiesa spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles* esot interpretējusi publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdzienu Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē. Pirmām kārtām Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā paredzētas autoriem ekskluzīvas tiesības. Turpretī skaņu ierakstu producentiem saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 2. punktu ekskluzīvas tiesības tiekot paredzētas tikai par padarīšanu pieejamu sabiedrībai, bet saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu par publiskošanu tiekot paredzētas tikai ekonomiskas tiesības. Turklāt šīm tiesībām esot atšķirīgs starptautisko tiesību konteksts. It īpaši *WPPT* līguma 2. punkta g) apakšpunktā definētais publiskošanas jēdziens esot šaurāks par *WCT* līguma 8. pantā lietoto jēdzienu. Šajā ziņā Īrijas valdība norāda, ka saskaņā ar *WPPT* līguma 2. panta g) apakšpunktu skaņu ierakstiem jābūt pārraidītiem, kas notiekot tikai tādā gadījumā, ja radiouztvērēju vai televizoru faktiski ieslēdz. Turklāt Tiesa savu interpretāciju par Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā ietverto izziņošanas sabiedrībai jeb publiskošanas jēdzienu esot pamatojusi uz to, ka šis jēdziens ietverot arī tiesības padarīt pieejamu sabiedrībai. Turpretī Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā nav paredzētas tiesības uz taisnīgu atlīdzību par skaņu ieraksta "padarīšanu pieejamu sabiedrībai". Bez tam Direktīvas 2001/29 preambulas apsvērumi, no vienas puses, un Direktīvas 2006/115 preambulas apsvērumi, no otras puses, izslēdzot vienādu publiskošanas jēdziena interpretāciju. Turklāt, Direktīvā 2006/115 kodificējot Direktīvu 92/100, neesot ietverta ne atsauce uz Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu, kā arī neesot precizēts, ka publiskošanas jēdziens ietverot arī netiešu izziņošanu. Tāpat esot jāņem vērā Romas konvencijā un *WPPT* līgumā noteiktās iespējas paredzēt izņēmumus. Visbeidzot, pret vienādu interpretāciju liecinot tas, ka dalībvalstis varot paredzēt plašākas tiesības. Grieķijas valdība piebilst, ka pārāk plaša publiskošanas jēdziena interpretācija radītu nevēlamas sekas, jo tādā gadījumā centrālās antenas ierīkošanu dzīvojamā mājā un radiouztvērēju vai televizoru izīrēšanu varētu uzskatīt par publiskošanu. Proti, šajā lietā runa esot tikai par apraides uztveršanu, ko aizsargā pamattiesības. Turklāt esot jāņem vērā tūrisma nozares intereses.

59. Treškārt, Grieķijas un Īrijas valdības uzskata, ka tādā lietā kā šī viesnīcnieks nav lietotājs Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Īrijas valdība pirmām kārtām norāda, ka viesnīcnieks tikai nodrošinot iekārtas un tehnisko atbalstu atbilstošo signālu uztveršanai. Ja viesnīcnieks šīs iekārtas pats neieslēdzot, viņš neesot lietotājs. Vēl esot jāņem vērā, ka, pretēji Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktam, Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts tiek koncentrēts uz lietotāju. Grieķijas valdība uzskata, ka lietotājs ir tikai radio vai televīzijas raidorganizācija, viesnīcnieks tikai ļaujot uztvert apraidi. Šo uztveršanu aizsargājot pamattiesības un tādēļ autortiesībām nav nozīmes.

60. Ceturtkārt, Grieķijas un Īrijas valdības uzskata, ka tiesības uz taisnīgu atlīdzību ir jānoraida arī tādēļ, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu viesnīcniekam neesot atkārtoti jāmaksā atlīdzība, ja taisnīgu atlīdzību par lietošanu jau esot samaksājusi radio vai televīzijas raidorganizācija. Pēc Īrijas valdības domām, tas izrietot no vārdu "vai" un "vienreizēja" lietošanas, kā arī no direktīvas 8. panta atsevišķo punktu sistēmiskā kopsakara. Šāds maksājums neesot arī taisnīgs, jo atlīdzība jau

11 — 2003. gada 6. februāra spriedums lietā C-245/00 *SENA* (*Recueil*, I-1251. lpp.).

esot bijusi jāmaksā raidorganizācijai. Pēc Grieķijas valdības domām, radio un televīzijas raidorganizāciju samaksātā atlīdzība nosedz arī apraidi, ko uztver viesnīcas istabās uzstādītie radiouztvērēji un televizori. Turklāt esot jāņem vērā, ka dažās dalībvalstīs, kā, piemēram, Grieķijā, nodeva esot jāmaksā jau par to, lai varētu uztvert radio un televīzijas apraidi. Šo nodevu maksājot arī viesnīcas un līdz ar to – netieši arī viesnīcas viesi, maksājot par viesnīcas istabu.

61. Arī *Komisija* uzskata, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts nav interpretējams tādējādi, ka tādā lietā kā šī dalībvalstij ir pienākums paredzēt taisnīgas atlīdzības maksāšanu.

62. Tiesas judikatūru par Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu nevarot automātiski attiecināt uz Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu. Gluži pretēji, esot jāņem vērā atšķirības starp šiem abiem noteikumiem. Kamēr autoriem tiek piešķirta augstākā aizsardzība un tādējādi – ekskluzīvas tiesības, skaņu ierakstu producentiem tiek piešķirtas mazākas tiesības, proti, tiesības uz taisnīgu atlīdzību. Turklāt abām tiesību normām ir atšķirīgs starptautisko tiesību konteksts.

63. Neraugoties uz šīm atšķirībām, pēc Komisijas domām, tādā lietā kā šī jāuzskata, ka publiskošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ir notikusi. Pirmām kārtām šis noteikums attiecoties arī uz netiešu pārraidīšanu. Turklāt no *WPPT* līguma 2. panta g) apakšpunkta izrietot, ka, lai notiktu izziņošana *WPPT* līguma 15. panta 1. punkta izpratnē, esot pietiekami, ja skaņu ieraksti tiek pārraidīti. Bez tam izziņošana esot publiska. Izziņošanas publiskums esot atkarīgs no tā, vai vietai, kurā skaņu ieraksts tiekot atskaņots, esot privāts vai publisks raksturs, vai izziņošanai esot ekonomiska vērtība un cik liels esot klausītāju loks. Pamatojoties uz šiem kritērijiem, šajā lietā atbilstoši spriedumam lietā *SGAE/Rafael Hoteles* esot jāuzskata, ka publiskošana ir notikusi.

64. Tomēr Komisija uzskata, ka šajā lietā neesot atbilstīgi viesnīcniekam maksāt papildu atlīdzību. Pirmkārt, dalībvalstīm Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta kontekstā esot rīcības brīvība. Tas izrietot no dalībvalstīm starptautisko tiesību mērogā piešķirtām iespējām paredzēt ierobežojumus un izņēmumus. Tām esot ļauts ne tikai lemt, kad šāda atlīdzība esot atbilstīga, bet arī, vai tāda vispār esot atbilstīga. Otrkārt, ar atšķirīgo aizsardzības līmeni, kādu nodrošina Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkts, no vienas puses, un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts, no otras puses, neesot saderīga situācija, ja arī tādā lietā kā šī, kurā raidorganizācija jau esot samaksājusi taisnīgu atlīdzību, viesnīcniekam būtu jāmaksā vēl papildu atlīdzība. Turpretī neesot svarīgi, vai publikai esot vai neesot interese par izziņošanu.

B – *Juridiskais vērtējums*

65. Attiecīgo prejudiciālo jautājumu pamatā ir Tiesas spriedums lietā *SGAE/Rafael Hoteles*[12]. Tajā Tiesa ir precizējusi, ka viesnīcnieks, kurš izplata signālu ar viesnīcas istabās uzstādīto televizoru starpniecību, Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē izziņo sabiedrībai televīzijas apraidē izmantotos darbus. Minētais noteikums reglamentē autora ekskluzīvās tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu. Šajā prāvā lietas dalībniekiem ir domstarpības it īpaši jautājumā par to, vai attiecīgo publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdziena, kas ietverts Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā, interpretāciju var attiecināt uz tādu pašu publiskošanas jēdzienu, kas ietverts Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā. Ņemot vērā iepriekš minēto, es vispirms vēlos analizēt spriedumu lietā *SGAE/Rafael Hoteles* (1), pirms pievēršos Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta interpretācijas analīzei (2).

1) Par Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā ietvertā izziņošanas sabiedrībai jeb publiskošanas jēdziena interpretāciju

66. Spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles* Tiesa ir atzinusi, ka viesnīcas nodrošinātā signāla pārraidīšana ar viesnīcas istabās uzstādīto televizoru starpniecību neatkarīgi no izmantotās signāla pārraidīšanas metodes ir izziņošana sabiedrībai šīs direktīvas 3. panta 1. punkta nozīmē. Tiesa to ir pamatojusi šādi.

12 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

67. Pirmkārt, tā atsaucas uz Direktīvas 2001/29 preambulas apsvērumiem. Vispirms tā norāda uz direktīvas preambulas 23. apsvērumu, atbilstoši kuram izziņošanas sabiedrībai jēdziens ir jāinterpretē plaši [13]. Turpinājumā tā norāda, ka tikai šādā veidā varot sasniegt direktīvas preambulas 9. un 10. apsvērumā minēto mērķi nodrošināt augstu aizsardzību autoriem un ļaut viņiem saņemt atbilstošu atlīdzību par viņu darbu izmantošanu [14].

68. Otrkārt, Tiesa atsaucas uz savu judikatūru par citiem Savienības tiesību noteikumiem [15].

69. Treškārt, tā ņem vērā kumulatīvās sekas, kas izrietot no fakta, ka viesnīcas viesi viesnīcas istabās parasti ātri nomainoties un līdz ar to fakts, ka darbi ir padarīti pieejami viesiem, varot iegūt būtisku nozīmi [16].

70. Ceturtkārt, Tiesa ir atzinusi, ka atbilstoši revidētās Bernes konvencijas 11.*bis* panta pirmās daļas ii) punktam neatkarīga publiskošana notiekot, ja raidījumu tālāk pārraidot raidorganizācija, kas nav tā, kura pārraidīšanu esot veikusi pirmo reizi. Proti, izziņojot radio un televīzijas raidījumu, darbs tādējādi tiekot netieši izziņots jaunai publikai [17].

71. Piektkārt, atsaucoties uz *WIPO* rokasgrāmatu, Tiesa šajā ziņā ir definējusi sabiedrību šādā netiešā publiskošanā, ņemot vērā jau izsniegtu autora atļauju. Tā ir secinājusi, ka autora atļauja pārraidīt savu darbu ēterā attiecoties tikai uz tiešajiem lietotājiem, proti, signāla uztvērēju īpašniekiem, kas individuāli vai savā privātajā telpā vai ģimenes lokā uztverot raidījumus. Tomēr tad, kad šī uztveršana notiekot, lai sasniegtu visplašāko auditoriju un dažreiz peļņas gūšanas nolūkā, iespēja noklausīties vai noskatīties darbu tiekot dota jaunai sabiedrības daļai, kas uztverot pārraides. Apraides izziņošana pa skaļruni vai līdzīgu instrumentu vairs neesot vienkārša pašas pārraides uztveršana, bet neatkarīga darbība, ar kuru pārraidītais darbs tiekot izziņots jaunai publikai [18].

72. Sestkārt, Tiesa ir atzinusi, ka viesnīcas viesi esot jauna publika. Viesnīca darbojoties kā iestāde, kas, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, nodrošinot saviem viesiem piekļuvi aizsargātiem darbiem [19].

73. Septītkārt, Tiesa ir norādījusi, ka, lai būtu notikusi publiskošana, pietiekot ar to, ka darbs esot nodots sabiedrības rīcībā un personas, kas veido šo sabiedrību, varot tam piekļūt [20].

74. Astotkārt, Tiesa ir ņēmusi vērā, ka, nodrošinot piekļuvi ēterā pārraidītam darbam, tā esot papildu pakalpojuma sniegšana, kas notikusi, lai no tā gūtu zināmu labumu. Viesnīcā šāds pakalpojums pat tiekot sniegts peļņas gūšanas nolūkā, jo tas ietekmējot viesnīcas labiekārtotību un līdz ar to arī istabu cenu [21].

75. Devītkārt, Tiesa tomēr ir ierobežojoši precizējusi, ka materiālo iespēju nodrošināšana pati par sevi neesot publiskošana jeb izziņošana sabiedrībai Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē. Turpretī viesnīcas nodrošinātā signāla pārraidīšana ar televizoru starpniecību viesiem, kas ir apmetušies šajā viesnīcā, neatkarīgi no izmantotās signāla pārraidīšanas metodes, esot publiskošana jeb izziņošana sabiedrībai šīs tiesību normas izpratnē [22].

13 — Turpat, 36. punkts.

14 — Turpat, 36. punkts.

15 — Turpat, 37. punkts. Šajā ziņā Tiesa vispirms atsaucas uz 2005. gada 2. jūnija spriedumu lietā C-89/04 *Mediakabel* (Krājums, I-4891. lpp., 30. punkts), kurā tā Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīvas 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (OV L 298, 23. lpp) 1. panta a) punkta kontekstā televīzijas apraides uztveršanas sabiedrībā jēdzienu ir interpretējusi tādējādi, ka svarīgs ir nenoteikts potenciālo televīzijas skatītāju loks. Turpinot Tiesa atsaucas uz 2005. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-192/04 *Lagardère Active Broadcast* (Krājums, I-7199. lpp., 31. punkts), kurā tā Padomes 1993. gada 27. septembra Direktīvas 93/83/EEK par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai (OV L 248, 15. lpp.) 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta kontekstā atklātu raidījumu caur satelītu jēdzienu ir interpretējusi tādējādi, ka svarīgs ir nenoteikts potenciālo klausītāju skaits.

16 — Turpat, 38. un 39. punkts.

17 — Turpat, 40. punkts.

18 — Turpat, 41. punkts.

19 — Turpat, 42. punkts.

20 — Turpat, 43. punkts.

21 — Turpat, 44. punkts.

22 — Turpat, 45. un 46. punkts.

2) Par Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta interpretāciju

76. Pirms pievērsties Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietverto publiskošanas (c) un lietotāja (d), kā arī pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību (d) jēdzienu analīzei, vispirms vēlos precizēt, ka attiecīgie jēdzieni ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni (a), kas ir jāinterpretē, ievērojot to starptautisko tiesību kontekstu (b).

a) Autonomie Savienības tiesību jēdzieni

77. Daži lietas dalībnieki norāda, ka Savienības tiesībās nav noteikta konkrētu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietverto jēdzienu, kā, piemēram, publiskošanas jēdziena, vienveidīga interpretācija, tādēļ dalībvalstīm ir jādefinē šie jēdzieni.

78. Šajā ziņā jāpiebilst, ka norādes uz dalībvalstu tiesībām trūkuma dēļ direktīvas 8. panta 2. punktā lietotie jēdzieni ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni. Lai nodrošinātu Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu visās dalībvalstīs un ievērotu vienlīdzības principu visā Savienībā, šie jēdzieni ir interpretējami vienveidīgi [23]. Turklāt tikai šādi var sasniegt Direktīvas 2006/115 preambulas 6. apsvērumā minēto mērķi atvieglot māksliniecisko jaunradi un uzņēmējdarbību, Kopienā izveidojot saskaņotu tiesisku regulējumu.

79. Tomēr, neraugoties uz autonoma Savienības tiesību jēdziena esamību, noteiktos gadījumos var veikt tikai ļoti ierobežojoša apjoma saskaņošanu, kuras dēļ jēdzienam ir ļoti zema regulējuma intensitāte. Šādos gadījumos Savienības tiesības sniedz tikai plašas regulatīvās norādes un dalībvalstīm pašām ir jāizstrādā konkrētie noteikumi [24]. Tiesa ir uzskatījusi, ka taisnīgas atlīdzības jēdziens Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ir šāds gadījums [25]. Tomēr, tā kā jēdziena regulējuma intensitāte ir jāvērtē katram noteikumā minētajam jēdzienam individuāli, no tā nevar neko secināt par pārējiem Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā lietotajiem jēdzieniem.

b) Starptautisko tiesību un Savienības tiesību konteksts

80. Vēl ir jāņem vērā, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta noteikums par tiesībām uz taisnīgu atlīdzību ir jāinterpretē, ievērojot starptautisko tiesību kontekstu.

81. Proti, starptautisko tiesību mērogā tiesības uz taisnīgu atlīdzību ir reglamentētas Romas konvencijas 12. pantā un *WPPT* līguma 15. pantā. Tādējādi Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir jāinterpretē, ievērojot šos starptautisko tiesību noteikumus.

82. Ciktāl tas attiecas uz *WPPT* līgumu, tas izriet jau no apstākļa, ka Savienība pati ir tā līgumslēdzēja puse. Proti, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesību noteikumi it īpaši tad ir jāinterpretē, ņemot vērā starptautiskās tiesības, ja Savienība ir līgumslēdzēja puse un ar šādiem noteikumiem ir paredzēts īstenot attiecīgo līgumu [26].

83. Ciktāl tas attiecas uz Romas konvenciju, jānorāda gan uz to, ka ES pati nav šīs konvencijas līgumslēdzēja puse, tomēr no Direktīvas 2006/115 preambulas 7. apsvēruma, atbilstoši kuram saskaņošanu nedrīkst īstenot tādā veidā, ka tiesību akti ir pretrunā Romas konvencijai, izriet, ka šīs konvencijas noteikumi ir jāņem vērā.

23 — Turpat, 31. punkts.

24 — Spriedums lietā *SENA* (minēts 11. zemsvītras piezīmē, 34. punkts).

25 — Turpat, 34.–38. punkts.

26 — 1996. gada 10. septembra spriedums lietā C-61/94 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-3989. lpp., 52. punkts), spriedums lietā *SGAE/Rafael Hoteles* (minēts 4. zemsvītras piezīmē, 35. punkts). Šajā ziņā skat. Rosenkranz, F., "Die völkerrechtliche Auslegung des EG-Sekundärrechts dargestellt am Beispiel der Urheberrechts", *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht*, 2007, 238. un nākamās lpp., 239. un 240. lpp.

c) Par publiskošanas jēdzienu

84. Publiskošanas jēdziena formulējumā var nošķirt divus elementus. Pirmkārt, ir jānotiek izziņošanai. Otrkārt, šai izziņošanai jābūt publiskai.

i) Par izziņošanas jēdzienu publiskošanā

85. Kas ir jāsaprot ar izziņošanu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, šajā direktīvā gan netiek skaidri definēts, tomēr šā noteikuma formulējumā un kontekstā var atrast norādes, kā šis jēdziens ir interpretējams.

86. Kā jau iepriekš minēts [27], šajā noteikumā ietvertā izziņošanas jēdziena interpretācijā ir jāņem vērā Romas konvencijas 12. panta un *WPPT* līguma 15. panta norādes. Izziņošanas jēdzienam it īpaši svarīgs ir *WPPT* līguma 15. panta 1. punkts, skatīts kopā ar 2. panta g) apakšpunktu. 15. panta 1. punktā ir paredzēts, ka izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem ir tiesības uz vienreizēju taisnīgu atlīdzību par to, ka tieši vai netieši tiek izmantoti skaņu ieraksti, lai tiktu pārraidīti ēterā vai komunicējot ar publiku jebkādā citādā veidā. *WPPT* līguma 2. panta g) apakšpunktā skaņu ieraksta publiskošanas jēdziens ir definēts kā skaņu ierakstā fiksētu skaņu vai skaņu atveidojuma pārraidīšana sabiedrībai, izmantojot jebkuru līdzekli, izņemot raidīšanu ēterā. Tajā pēc tam tiek precizēts, ka, lai notiktu publiskošana *WPPT* līguma 15. panta izpratnē, ir pietiekami, ja skaņu ierakstā fiksētās skaņas vai skaņu atveidojums tiek pārraidīti.

87. No tā var izdarīt šādus secinājumus par izziņošanas jēdzienu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.

88. Pirmkārt, Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts attiecas gan uz tiešo, gan netiešo izziņošanu. Tam par labu liecina vispirms jau atvērtais formulējums un tiesību normas rašanās vēsture. Proti, no Direktīvas 92/100 rašanās vēstures izriet, ka netika uzskatīts par vajadzīgu vēl vairāk konkretizēt izziņošanas jēdzienu, izmantojot piebildi ar vārdiem "tieša vai netieša", jo, lietojot izziņošanas jēdzienu, esot acīmredzams, ka tas ietver arī netiešu izziņošanu [28]. Par labu šādai interpretācijai kopš savas spēkā stāšanās tagad liecina arī *WPPT* līguma 15. pants, atbilstoši kura norādēm šādām tiesībām jābūt arī saistībā ar netiešu raidīšanu [29].

89. Otrkārt, lai notiktu izziņošana, ir pietiekami, ja skaņu ierakstā fiksētās skaņas tiek pārraidītas. Tam faktam, vai viesis skaņas faktiski ir dzirdējis, nav nozīmes. Par labu šim viedoklim liecina vispirms jau *WPPT* līguma 2. panta g) apakšpunkts, kas koncentrējas uz pārraidīšanu. Vēl atbilstoši Direktīvas 2006/115 jēgai un mērķim varētu būt pietiekami, ja viesim ir tiesiska un praktiska iespēja baudīt skaņu ierakstu [30]. Šādai interpretācijai ir arī tā priekšrocība, ka tā šajā ziņā atbilst izziņošanas sabiedrībai jēdziena Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē interpretācijai.

90. Piemērojot šīs norādes, jāsecina, ka izziņošanas jēdziens publiskošanā Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ir interpretējams tādējādi, ka izziņošana ir notikusi, ja viesnīcnieks viesu istabās uzstāda televizorus un/vai radiouztvērējus un pārraida uz tiem attiecīgu signālu. Šajā gadījumā ir notikusi netieša izziņošana, ko neietekmē tas, vai viesi faktiski ir uztvēruši televīzijas vai radio apraidi.

27 — Skat. šo secinājumu 81. punktu.

28 — Reinbothe, J., Lewinski, S. *The E.C. Directive on Rental and Lending Rights and on Piracy*. Sweet & Maxwell, 1993, 97. lpp.

29 — Romas konvencijas 12. pantā šādas tiesības ir paredzētas tikai saistībā ar tiešo raidīšanu. *WPPT* līguma līgumslēdzējas puses apzināti ir paplašinājušas attiecīgo jautājumu salīdzinājumā ar Romas konvenciju.

30 — Šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes E. Šarpstones [*E. Sharpston*] 2006. gada 13. jūlija secinājumu lietā *Rafael Hoteles* (minēta 4. zemsvītras piezīmē) 67. punktu, kā arī ģenerāladvokāta A. La Pergolas [*A. La Pergola*] 1999. gada 9. septembra secinājumus lietā C-293/98 *Egeda* (2000. gada 3. februāra spriedums, *Recueil*, I-629. lpp.).

91. Šajā ziņā Komisija norāda, ka publiskošanas jēdzienu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē principā nedrīkstot interpretēt plašāk par publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdzienu Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē. Esot jāņem vērā, ka Savienības likumdevējs autortiesībām esot gribējis paredzēt lielāku aizsardzību nekā skaņu ierakstu producentu un izpildītāju blakustiesībām. Tādējādi esot sistēmai neatbilstoši saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu piešķirt skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem plašākas tiesības par tām, kas autoriem paredzētas saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu. Šī iemesla dēļ esot jāņem vērā Direktīvas 2001/29 preambulas 23. un 27. apsvērums.

92. Katrā ziņā Direktīvas 2001/29 preambulas 27. apsvērums tādā lietā kā šī neliedz uzskatīt, ka ir notikusi izziņošana. Proti, tas ir jāsaprot tādējādi, ka personas, kas nodrošina materiālās iespējas, bet vienlaikus nekontrolē piekļuvi autortiesību darbiem, tādējādi vēl neveic publiskošanu. Tā tas ir, piemēram, gadījumā, ja tiek pārdoti vai izīrēti televizori vai radiouztvērēji vai arī, ja interneta pakalpojumu sniedzējs tikai nodrošina piekļuvi internetam. Tomēr tādā lietā kā šī viesnīcnieks nenodrošina tikai materiālās iespējas. Gluži pretēji, viņš viesnīcas viesiem, lai gan netieši, bet tomēr mērķtiecīgi nodrošina piekļuvi skaņu ierakstiem [31].

93. Ciktāl Komisija, norādot uz Direktīvas 2001/29 preambulas 23. apsvērumu, pauž viedokli, ka apraides signāla uztveršana ar uztvērējiekārtām pati par sevi nevar būt izziņošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, šī jautājuma mērķiem tas nav jāizvērtē. Proti, iesniedzējtiesa ir precizējusi, ka šajā lietā viesnīcnieks nav tikai uztvēris apraides signālu, bet gan pats no jauna to ir pārraidījis [32].

ii) Par sabiedrības jēdzienu publiskošanā

94. Direktīvā 2006/115 nav arī definēts, kas ir jāsaprot ar sabiedrību publiskošanā.

95. Atšķirībā no izziņošanas jēdziena definīcijas šajā kontekstā *WPPT* līguma 2. panta g) apakšpunktā ietvertā publiskošanas juridiskā definīcija nepalīdz. Proti, tās definējošajā daļā netiek konkretizēts definējamais sabiedrības elements publiskošanā. Gluži pretēji, tajā tikai ir norādīts, ka pārraidīšanai jābūt publiskai, tādēļ juridiskajai definīcijai šai ziņā nav nozīmes.

96. Katrā ziņā rodas jautājums, vai šajā sakarā var izmantot iepriekš minēto Tiesas judikatūru [33] par publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdziena Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē interpretāciju, atbilstoši kurai izziņošana viesnīcas istabā var būt publiska, ja, viesnīcas viesiem ātri nomainoties istabās, autortiesību darbs tiek būtiski lietots.

97. Manuprāt, uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši [34].

98. Pirmkārt, par labu šim viedoklim liecina tas, ka Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā tiek izmantots viens un tas pats jēdziens. Īrijas valdība pret to gan iebilst, ka pēc sprieduma lietā *SGAE/Rafael Hoteles* pieņemšanas, konsolidējot Direktīvu 92/100, Direktīvā 2006/115 netika ietverta precizējoša norāde, ka publiskošanas jēdziens tās 8. panta 2. punktā ir jāsaprot identiski publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdzienam Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē. Šis iebildums mani tomēr nepārliecina. Gluži pretēji, apstāklis, ka pēc sprieduma lietā *SGAE/Rafael Hoteles* pieņemšanas publiskošanas jēdziens Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā tika saglabāts bez tuvākām norādēm, manuprāt, liecina tieši par identisku šī jēdziena interpretāciju abās tiesību normās.

31 — Spriedums lietā *SGAE/Rafael Hoteles* (minēts 4. zemsvītras piezīmē, 45. un 46. punkts).

32 — Šajā vietā es atsaucos uz savu secinājumu lietā C-135/10 *SCF* 90.–109., kā arī 114.–125. punktu, kuros es izskatu attiecīgo tiesību jautājumu.

33 — Skat. šo secinājumu 66.–75. punktu.

34 — Šādā izpratnē arī Walter, M., Lewinsky, S., *European Copyright Law*, Oksforda: Oxford University Press, 2010, 989. lpp.

99. Otrkārt, manuprāt, ciešā materiālā un juridiskā saikne starp autortiesībām un izpildītāju un skaņu ierakstu producentu blakustiesībām liecina, ka abi jēdzieni ir interpretējami identiski.

100. Proti, vispirms jāņem vērā, ka Direktīva 2006/115 un Direktīva 2001/29 ir savstarpēji saistītas tiktāl, ciktāl izpildītāju un skaņu ierakstu producentu tiesības ir reglamentētas ne tikai Direktīvā 2006/115, bet arī Direktīvas 2001/29 3. panta 2. punktā. Proti, pēdējā tiesību norma sabiedrībai pieejamas padarīšanas īpašajā gadījumā, kas notiek pašu izvēlētā vietā pašu izvēlētā laikā, paredz izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem ekskluzīvas tiesības, turpretī pirmā tiesību norma publiskošanas gadījumā paredz tikai tiesības uz taisnīgu atlīdzību. Ņemot vērā iepriekš minēto, manuprāt, nav lietderīgi tos pašus jēdzienus šajās direktīvās interpretēt atšķirīgi.

101. Vēl ir jāņem vērā materiālā saikne starp autortiesībām, no vienas puses, un izpildītāju un skaņu ierakstu producentu blakustiesībām, no otras puses. Daudzos gadījumos ar autortiesībām aizsargāti muzikālie darbi plašai sabiedrībai kļūst pieejami tikai, kādam izpildītājam interpretējot attiecīgo darbu un izpildījumu fiksējot skaņu ierakstā. Ja tiek ņemts vērā, ka tiesībām uz taisnīgu atlīdzību, kas paredzētas direktīvas 8. panta 2. punktā, tieši ir jāatbalsta šis izpildītāju un skaņu ierakstu producentu devums, tad daudz kas liecina par to, ka publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdziens Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir interpretējami identiski.

102. Treškārt, tam par labu liecina arī Direktīvas 2006/115 preambulas 5. apsvērums, atbilstoši kuram izpildītājiem ir jānodrošina atbilstīgi ienākumi un skaņu ierakstu producentiem – pietiekama atlīdzība par veiktajiem ieguldījumiem. Ja tiek ņemta vērā iepriekš minētā ciešā saikne starp autortiesībām un blakustiesībām, tad nav izprotams, kādēļ vienā skaņu ieraksta publiskošanas gadījumā autoram būtu jābūt ekskluzīvām tiesībām, kas izriet no direktīvas 3. panta 1. punkta, turpretī izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem nebūtu jāsaņem Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā paredzētā taisnīgā atlīdzība un jāpaliek bešā.

103. Turpretī iebildumi, kas tiek izvirzīti pret šādu identisku interpretāciju, nav pārliecinoši.

104. Pirmkārt, man nav skaidrs, kādēļ apstāklim, ka Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā paredzētas autoriem ekskluzīvas tiesības, bet Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem piešķirtas tikai ekonomiskas tiesības, būtu jāpamato sabiedrības jēdziena atšķirīga interpretācija.

105. Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā paredzēto ekskluzīvo tiesību piešķiršanas īpašais raksturs ir tajā apstāklī, ka šīs tiesības ļauj autoram aizliegt lietot savu mūziku personai, kurai nav šādu tiesību. Komerciālos nolūkos publicētu skaņu ierakstu gadījumā Savienības likumdevējs jautājumā par tajos ietverto skaņu ierakstu producentu un izpildītāju blakustiesībām nav gribējis iet tik tālu. Tomēr tas viņiem kā kompensāciju ir piešķīris tiesības uz taisnīgu atlīdzību. Tādējādi direktīvas 8. panta 2. punkta normu var saprast kā sava veida obligāto licenci [35]. Ja tiek ņemtas vērā šīs kompensācijas un obligātās licences idejas, tad šķiet pamatoti skaņu ieraksta publiskošanas gadījumā skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem piešķirt tiesības uz taisnīgu atlīdzību visos tajos gadījumos, kad autoram būtu ekskluzīvas tiesības.

106. Otrkārt, arī no tā, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 9. apsvērumu autoriem ir jāpiemēro augsts aizsardzības līmenis, bet saskaņā ar Direktīvas 2006/115 5. apsvērumu izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem ir jāpiemēro tikai piemērots aizsardzības līmenis, nevar izdarīt saistošu secinājumu par to, ka sabiedrības elements publiskošanā blakustiesību gadījumā ir jāinterpretē

35 — WIPO, *WIPO Intellectual Property Handbook*, 2004, 318. lpp.

šaurāk. Manuprāt, daudz pareizāk būtu saprast to kā norādi, ka Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā paredzētas autoriem ekskluzīvas tiesības, kamēr Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā nav paredzētas izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem ekskluzīvas tiesības, bet gan tikai tiesības uz taisnīgu atlīdzību.

107. Treškārt, tiek apgalvots, ka publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdziena Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē interpretāciju Tiesa esot balstījusi uz Direktīvas 2001/29 preambulas 23. apsvērumu, atbilstoši kuram tiesības uz izziņošanu sabiedrībai jeb publiskošanu ir jāsaprot plašā nozīmē. Tā kā Direktīvas 2006/115 preambulā neesot ietverts līdzīgs apsvērums, publiskošanas jēdziens šajā direktīvā esot jāinterpretē sašaurināti.

108. Arī šis iebildums galu galā ir jānoraida.

109. Gan ir jāatzīst, ka Tiesa spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles*, interpretējot izziņošanas sabiedrībai jeb publiskošanas jēdzienu, patiešām ir pamatojusies uz šo apsvērumu un ka Direktīvas 2006/115 preambulā nav atrodams līdzīgi formulēts apsvērums.

110. Tomēr tas nepamato Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietvertā publiskošanas jēdziena ierobežojošāku interpretāciju, jo iepriekš minētie apsvērumi un Direktīvas 2006/115 preambulas 3., 4. un 5. apsvērumā minētie mērķi nodrošināt tiesību subjektiem taisnīgu atlīdzību jau paši par sevi pamato pieeju, atbilstoši kurai sabiedrības jēdziens Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir interpretējams identiski. Turklāt jānorāda, ka Tiesa vajadzību pēc plašas interpretācijas ir saistījusi arī ar to, ka saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 10. apsvērumu autoriem jānodrošina atbilstīga atlīdzība. Šajā ziņā Direktīvas 2006/115 preambulas 5. apsvērumā tomēr ir atrodams atbilstošs apsvērums, kurā noteikts, ka arī blakustiesību īpašniekiem ir jānodrošina atbilstīgi ienākumi vai atbilstīga ieguldījumu atlīdzināšana.

111. Starpsecinājumā ir jānorāda, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietvertais sabiedrības jēdziens publiskošanā principā[36] ir interpretējams tāpat kā sabiedrības jēdziens publiskošanā Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē. Līdz ar to tādā lietā kā šī publiskošanas sabiedrība ir jāsaista ar to, ka, viesnīcas viesiem ātri nomainoties viesnīcas istabās, autortiesību darbs var tikt būtiski lietots.

iii) Secinājums

112. Iepriekš minēto iemeslu dēļ Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ietvertais publiskošanas jēdziens ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcnieks, kurš viesnīcas istabās uzstāda radiouztvērējus un televizorus un pārraida tiem apraides signālu, netieši publisko radio un televīzijas apraidē lietotos skaņu ierakstus.

113. Šajā ziņā jāpiebilst, ka tiesas sēdē pretrunīgi tika vērtēts jautājums, vai publiskošana var notikt arī tad, ja tās mērķis nav peļņas gūšana. Tomēr, ņemot vērā, ka šī lieta attiecas uz situāciju, kad skaņu ierakstu pārraidīšana ir papildu pakalpojums, kas ietekmē viesnīcas labiekārtotību un līdz ar to arī istabu cenu, mērķis gūt peļņu eksistē, tādēļ šīs lietas mērķiem attiecīgais jautājums nav turpinājumā jāizvērtē[37].

d) Par lietotāja jēdzienu

114. Vēl iesniedzējtiesa vēlētos uzzināt, vai viesnīcnieks ir "lietotājs" Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Proti, direktīvas 8. panta 2. punktā ir paredzēts, ka lietotājs ir persona, pret kuru var vērsties ar prasību par taisnīgu atlīdzību, kas rodas, lietojot skaņu ierakstu, lai to publiskotu.

36 — Saistībā ar jautājumu izskatīšanu par to, kā sabiedrības jēdziens Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē ir interpretējams uztvērējiekārtas gadījumā un vai šī interpretācija ir attiecināma uz sabiedrības jēdzienu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, skat. manu secinājumu lietā C-135/10 *SCF* 114.–125. punktu.

37 — Turpinot vēlos norādīt uz savu secinājumu lietā C-135/10 *SCF* 128.–135. punktu, kuros tiek izskatīts attiecīgais tiesību jautājums.

115. Direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē lietotājs ir katrs, kurš skaņu ierakstus pārraida bez vadiem vai publisko.

116. Pretēji Īrijas valdības viedoklim no apstākļa, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir izmantots lietotāja jēdziens, turpretī Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā šāds jēdziens netiek izmantots, nevar secināt, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams ierobežoti. Proti, iemesls šai atšķirībai abu tiesību normu formulējumā ir šāds: ar direktīvas 3. panta 1. punktu tiek piešķirtas ekskluzīvas tiesības, uz kurām autors var atsaukties attiecībā pret jebkuru personu. Minētā iemesla dēļ šajā noteikumā nav jāmin persona, pret kuru var vērsties ar attiecīgu prasību. Turpretī ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu netiek piešķirtas ekskluzīvas tiesības, bet gan tikai tiesības uz taisnīgu atlīdzību. Tādēļ šajā tiesību normā ir jānosaka persona, pret kuru var vērsties ar attiecīgu prasību.

117. Starpsecinājumā ir jānorāda, ka viesnīcnieks, kurš netieši publisko skaņu ierakstus, ir lietotājs Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē un tādējādi arī persona, pret kuru saskaņā ar šo tiesību normu var vērsties ar attiecīgu prasību.

e) Par pienākumu maksāt vienreizēju taisnīgu atlīdzību

118. Turpinot iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, ja radio vai televīzijas raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu apraidē, arī viesnīcniekam, kurš saviem viesiem viesnīcas istabās nodrošina piekļuvi radio un televīzijas apraidei un tādējādi netieši publisko apraidē lietotos skaņu ierakstus, ir jāmaksā taisnīga atlīdzība par skaņu ierakstu lietošanu.

119. Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā ir paredzēts, ka vienreizējo taisnīgo atlīdzību apmaksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētus skaņu ierakstus vai šādu skaņu ierakstu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai kādiem publiskiem priekšnesumiem, un šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un skaņu ierakstu producenti. Ja starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem nav noslēgts nolīgums, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.

120. No tiesību normas formulējuma un sistēmas izriet, ka šādā gadījumā arī viesnīcniekam ir jāmaksā taisnīga atlīdzība.

121. Proti, pretēji Īrijas valdības viedoklim, no vārdiem "vai" un "vienreizēja" neizriet, ka viesnīcniekam šādā gadījumā nav jāmaksā atlīdzība (i). Turklāt nepārliecina ne Īrijas valdības un Komisijas viedoklis, ka papildu atlīdzības maksāšana būtu neatbilstīga (ii), ne Komisijas atsauce uz dalībvalstu rīcības brīvību (iii). Visbeidzot, Grieķijas valdības atsauce uz to, ka noteiktās dalībvalstīs esot jāmaksā abonentmaksa, pati par sevi nevar pamatot atkāpi no pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību (iv).

i) Par vārdu "vai" un "vienreizēja" nozīmi

122. Īrijas valdība uzskata, ka no Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā izmantotajiem vārdiem "vai" un "vienreizēja" izriet, ka viesnīcniekam neesot jāmaksā atlīdzība par skaņu ierakstu netiešu publiskošanu, ja radio vai televīzijas raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu apraidē.

123. Šis arguments nepārliecina.

124. Izmantojot vārdu "vienreizēja" Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā, Savienības likumdevējs tikai ir gribējis raksturot, ka nav jāmaksā viena atlīdzība izpildītājiem un vēl viena – skaņu ierakstu producentiem, bet gan tikai vienreizēja atlīdzība, kas pēc tam ir jāsadala starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem.

125. Tam par labu liecina, pirmkārt, tiesību normas formulējums un sistēma, proti, it īpaši saistība ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta otro teikumu, kurā tiek reglamentēts, kā vienreizējā taisnīgā atlīdzība iekšēji ir jāsadala starp skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem.

126. Otrkārt, tikai šī interpretācija, manuprāt, ir saderīga ar iepriekš raksturoto interpretāciju, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā paredzētās tiesības uz taisnīgu atlīdzību ir jāsaprot kā sava veida obligātā licence. Ja par pamatu tiek izmantota attiecīgā interpretācija, tad visos gadījumos, kad skaņu ieraksts tiek lietots šī noteikuma izpratnē, tātad – gan apraides gadījumā, gan vēlākas publiskošanas gadījumā, ir jākompensē blakustiesību aizskārums, līdz ar to katru reizi rodas tiesības uz taisnīgu atlīdzību.

127. Treškārt, uzskatu, ka pret Īrijas valdības viedokli iestājas arī *WPPT* līguma 15. pantā ietvertā starptautisko tiesību norāde, no kuras izriet, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktam ir jāattiecas arī uz netiešu izziņošanu. Netiešas izziņošanas gadījumā prasību par taisnīgu atlīdzību sistemātiski varēs izvirzīt pret to personu, kura ir raidījusi vai tieši izziņojusi skaņu ierakstus. Ja šajā situācijā personai, kura netieši izziņo skaņu ierakstus, nebūtu pienākuma maksāt taisnīgu atlīdzību tādēļ, ka par apraidi vai tiešu izziņošanu jau ir samaksāta taisnīga atlīdzība, tad netiešas izziņošanas sabiedrībai jeb publiskošanas gadījumā sistemātiski nerastos tiesības uz atlīdzību. Manuprāt, tas neatbilst *WPPT* līguma 15. pantā ietvertajai starptautisko tiesību norādei.

128. Līdz ar to tādā lietā kā šī Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā izmantotie vārdi "vai" un "vienreizēja" neliedz piemērot viesnīcniekam pienākumu maksāt taisnīgu atlīdzību.

ii) Par papildu maksājuma piemērotību

129. Īrijas valdība un Komisija atsaucas uz to, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē nav atbilstīgi tādā lietā kā šī paredzēt viesnīcniekam pienākumu maksāt papildu atlīdzību. Galu galā skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem ir tiesības izvirzīt prasību pret raidorganizāciju.

130. Šis viedoklis nepārliecina.

131. Pirmkārt, tas nav saderīgs ar ideju, kas ir Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta pamatā, atbilstoši kurai atlīdzība ir maksājama visos gadījumos, kad vēl kādai sabiedrības daļai tiek dota iespēja dzirdēt skaņu ierakstus. Proti, taisnīgā atlīdzība, kas tiek maksāta par skaņu ieraksta lietošanu radio vai televīzijas apraidē, sedz tikai apraides uztveršanu privātajā telpā vai ģimenes lokā. Tāda jauna klausītāju loka kā viesnīcas viesi faktors ir plašāks par šo lietošanu un tādējādi tā ir papildu lietošana, kas izpaužas kā netieša publiskošana. Atbilstoši Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta interpretācijai par šo papildu lietošanu kā sava veida kompensējošo obligāto licenci ir jāmaksā papildu taisnīga atlīdzība.

132. Otrkārt, šāds viedoklis, manuprāt, nav saderīgs ar starptautisko tiesību norādēm, kas izriet no *WPPT* līguma 15. panta. Kā jau iepriekš raksturots [38], šis noteikums paredz, ka taisnīga atlīdzība ir jāmaksā arī tad, ja skaņu ieraksts tiek netieši publiskots. Uzskatu, ka šāda pieeja, atbilstoši kurai taisnīgas atlīdzības maksāšana par netiešu izziņošanu nav atbilstīga tādēļ, ka taisnīga atlīdzība jau ir jāmaksā par tiešu izziņošanu, ignorē šo starptautisko tiesību norādi.

133. Treškārt, Īrijas valdības un Komisijas pieeja var radīt novērtējuma pretrunas. Piemēram, bāra, restorāna vai diskotēkas apsaimniekotājam, kurš pats atskaņo skaņu ierakstus, par to būtu jāmaksā taisnīga atlīdzība. Tomēr šim pašam apsaimniekotājam nebūtu jāmaksā nekāda atlīdzība par to, ka viņš izziņo radio apraidi, kas atskaņo tikai skaņu ierakstus.

38 — Skat. šo secinājumu 127. punktu.

iii) Par dalībvalstu rīcības brīvību

134. Turklāt Komisija uzskata, ka dalībvalstīm esot rīcības brīvība izlemt, vai tādā lietā kā šī dalībvalstis līdztekus tiesībām prasīt taisnīgu atlīdzību no raidorganizācijām paredz arī tiesības prasīt šādu atlīdzību no viesnīcnieka.

135. Šim argumentam nevar piekrist.

136. Pirmkārt, jāsecina, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta formulējums nesniedz pamatojumu pieņēmumam par šādas rīcības brīvības esamību. Atbilstības jēdziena [39] zemās regulējuma intensitātes dēļ dalībvalstīm gan ir plaša rīcības brīvība, vērtējot jautājumu, kādu atlīdzību tās uzskata par atbilstīgu. Tomēr attiecīgais noteikums nepiešķir tām rīcības brīvību lemt, *vai* tām šāda atlīdzība ir jāparedz. Gluži pretēji, Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā paredzēts, ka dalībvalstīm taisnīga atlīdzība ir jāparedz gan tad, kad skaņu ieraksts tiek lietots raidīšanai, gan tad, kad tas tiek lietots publiskošanai.

137. Otrkārt, tāda interpretācija, atbilstoši kurai dalībvalstīm gan ir jāparedz atlīdzība, tomēr tās šīs atlīdzības nominālu var noteikt nulles vērtībā, balansē uz šīs tiesību normas formulējuma galējās robežas. Turklāt pret šādu interpretāciju varētu iestāties Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta mērķis nodrošināt skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem atbilstīgu kompensāciju par to, ka skaņu ierakstu netieša izziņošana papildus aizskar viņu aizsargājamās tiesības.

138. Treškārt, nepārliecina arī Komisijas arguments, atbilstoši kuram, nosakot dalībvalstu rīcības brīvības apmērus Savienības tiesību mērogā, esot jāņem vērā arī rīcības brīvība, kas dalībvalstīm esot starptautisko tiesību mērogā.

139. Vispirms jānorāda, ka dalībvalsts nevar atsaukties uz starptautisko tiesību mērogā pastāvošu rīcības brīvību, ja Savienības tiesību mērogā uz to attiecas stingrākas norādes. Tādēļ, manuprāt, jau pati Komisijas pieeja ir neatbilstoša.

140. Vēl ir jāņem vērā, ka Savienība pati ir *WPPT* līguma līgumslēdzēja puse un līdz ar to uz to attiecas starptautiskās saistības, kas izriet no šā līguma. Atbilstoši lojalitātes principam dalībvalstij jāatturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu traucēt Savienībai pildīt tās starptautiskās saistības.

141. Savienībai ir saistošs *WPPT* līguma 15. pants, kurā paredzētas tiesības uz taisnīgu atlīdzību arī par netiešu izziņošanu. Savienība saistībā ar šo noteikumu nevar atsaukties uz kādu izņēmumu vai ierobežojumu. *WPPT* līguma 15. panta 3. punkts nav piemērojams. Šajā noteikumā paredzēts, ka visas līgumslēdzējas puses paziņojumā, ko deponē *WIPO* ģenerāldirektoram, var darīt zināmu, ka tās piemēros *WPPT* līguma 15. panta 1. punktā paredzētās tiesības uz taisnīgu atlīdzību tikai attiecībā uz konkrētu izmantojumu vai ierobežos piemērošanu kādā citā veidā, vai arī vispār nepiemēros šos noteikumus. Tomēr Savienība nav deponējusi šādu paziņojumu. Šajā ziņā nevar atsaukties arī uz *WPPT* līguma 16. pantu. Proti, šā noteikuma pirmā daļa ļauj līgumslēdzējām pusēm paredzēt blakustiesībām tādus pašus ierobežojumus un izņēmumus, kādus tās ir paredzējušas autortiesībām. Tādējādi tā nav norma, kas ļauj autonomi ierobežot un noteikt izņēmumus tikai attiecībā uz blakustiesībām. Arī šā noteikuma otrā daļa pati par sevi nevar būt pamats ierobežojumam vai izņēmumam. Proti, tā pati neparedz iespēju ierobežot vai noteikt izņēmumu, bet gan drīzāk ierobežo līgumslēdzēju pušu rīcības brīvību attiecībā uz izņēmumiem un ierobežojumiem, kas ir paredzēti saskaņā ar *WPPT* līgumu.

142. Starpsecinājumā ir jānorāda, ka arī Komisijas arguments, kas pamatots ar dalībvalstu rīcības brīvību, ir jānoraida.

39 — Skat. šo secinājumu 78. punktu.

iv) Par abonentmaksas ietekmi

143. Visbeidzot, ciktāl Grieķijas valdība norāda, ka noteiktās dalībvalstīs esot jāmaksā abonentmaksa, kas esot jāmaksā arī viesnīcām, šī norāde pati par sevi vēl nepārliecina. Proti, ja šādas nodevas mērķis nav nodrošināt izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem taisnīgu atlīdzību, bet gan tās mērķi ir, piemēram, finansēt sabiedriskā radio un televīzijas piedāvājumu, atsaukties uz šādu nodevu nedrīkst uz izpildītāju un skaņu ierakstu producentu rēķina.

v) Secinājums

144. Līdz ar to Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, ja radio vai televīzijas raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu apraidē, viesnīcniekam, kurš saviem viesiem viesnīcas istabās nodrošina piekļuvi radio un televīzijas apraidei un tādējādi netieši publisko apraidē lietotos skaņu ierakstus, arī ir jāmaksā taisnīga atlīdzība par skaņu ierakstu lietošanu.

3) Secinājums

145. Rezumējot jāsecina, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcniekam, kurš viesnīcas istabās uzstāda televizorus un radiouztvērējus un pārraida tiem apraides signālu, ir pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību par apraidē lietoto skaņu ierakstu netiešu publiskošanu, pat ja radio un televīzijas raidorganizācija no savas puses jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu apraidē.

VIII – Par trešo prejudiciālo jautājumu

146. Uzdodot trešo prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumiem ir ļauts atbrīvot viesnīcnieku no pienākuma maksāt "vienreizēju taisnīgu atlīdzību". Tajā paredzēts, ka skaņu ierakstu netieša publiskošana ar radiouztvērēju un televizoru palīdzību ir "personiska lietošana" šā noteikuma izpratnē.

A – *Galvenie lietas dalībnieku argumenti*

147. *Prasītāja pamata prāvā* uzskata, ka Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts tādā lietā kā šī nav piemērojams. Kā izrietot no Tiesas judikatūras lietā *SGAE/Rafael Hoteles*, šādā gadījumā tā neesot personiska lietošana attiecīgās tiesību normas izpratnē. Viesnīca skaņu ierakstus lietojot komerciāli, tos publiskojot savās ekonomiskajās interesēs. Nozīme neesot lietošanas, ko veic viesnīcas viesis, personiskajam raksturam vai lietošanas vietai. Līdz ar to Direktīvas 2006/115 10. pants, kas kā izņēmuma norma esot interpretējams sašaurināti, ļaujot tikai ierobežot tiesības uz taisnīgu atlīdzību un tādēļ neesot tik plašs izņēmums kā Īrijas tiesiskais regulējums. Turklāt šis tiesiskais regulējums neizpildot direktīvas 10. panta 3. punktā ietvertās trīsposmu pārbaudes nosacījumus.

148. *Īrijas* un *Grieķijas valdības*, kā arī *Komisija* uzskata, ka Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā ļauts dalībvalstij paredzēt tādu izņēmumu kā Īrijas tiesiskais regulējums. Īrijas un Grieķijas valdības pirmām kārtām norāda, ka viesnīcas viesis radiouztvērēju un televizoru viesnīcas istabā lietojot privāti, jo viesnīcas istaba esot privātā sfēra, ko aizsargā pamattiesības. Pēc Īrijas valdības domām, ir jāņem vērā individuālie skatītāji individuālās istabās. Spriedums lietā *SGAE/Rafael Hoteles* neesot piemērojams šajā lietā. Tāpat Tiesa šajā spriedumā neesot uzskatījusi par nesaderīgu, ka viesnīcas istabām esot privāts raksturs un tomēr notiekot publiskošana. Šajā ziņā Komisija argumentē,

ka Direktīva 2006/115 nesniedzot personiskas lietošanas jēdziena definīciju un tādēļ dalībvalstis varot noteiktas vietas definēt kā privātas vietas Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta izpratnē. Īrijas valdība un Komisija turklāt uzskata, ka arī Direktīvas 2006/115 10. panta 3. punktā minētā trīsposmu pārbaude netraucē piemērot direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

B – *Juridiskais vērtējums*

149. Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis personiskas lietošanas gadījumā var ierobežot direktīvas II nodaļā noteiktās tiesības, kurās ietilpst arī tiesības uz taisnīgu atlīdzību, kas izriet no Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta.

150. Šis noteikums ir interpretējams tādējādi, ka atbilstoši tam tādā lietā kā šī nevar tikt ierobežots viesnīcnieka pienākums maksāt taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu publiskošanu, kā to paredz Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts.

151. Proti, Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta kontekstā tiek vērtēta attiecīgā lietošana. Turklāt noteicošais ir attiecīgās lietošanas publiskais vai privātais raksturs, nevis tās vietas publiskais vai privātais raksturs, kurā šī lietošana notiek [40].

152. Skaņu ierakstu lietošana, kas šajā lietā bija iemesls, lai rastos Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā noteiktās tiesības uz taisnīgu atlīdzību, ir lietošana, ko publiskošanas veidā īsteno viesnīcnieks. Tādēļ, manuprāt, šai lietošanai nevar piemērot Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto izņēmumu, jo lietošanu, ko publiskošanas veidā īsteno viesnīcnieks, diezin vai var vienlaikus uzskatīt par personisku lietošanu no viesnīcnieka puses. Proti, jēdzieni "personisks" un "publisks" acīmredzami ir antonīmi [41].

153. Turpretī tas, vai viesnīcas viesa izturēšanās viņa viesnīcas istabā ir vērtējama kā personiska lietošana, šīs lietas mērķiem nav būtiski. Šī lieta nav par direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošanu lietošanai, ko īsteno viesnīcas viesis, bet gan lietošanai, ko īsteno viesnīcnieks. Proti, tādā lietā kā šī skaņu ierakstu lietošana, ko īsteno viesnīcnieks, var būt publiskošana, turpretī viesnīcas viesa gadījumā tā var būt personiska lietošana. Manuprāt, šādā nozīmē ir jāsaprot arī Tiesas apsvērumi spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles*, kurā, neraugoties uz norādi uz viesnīcas istabu privāto raksturu, Tiesa atzina, ka publiskošana ir notikusi [42].

154. Pret šādu Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju nevar iebilst, norādot, ka tādējādi šī tiesību norma zaudē jebkādu praktisko iedarbību. Gluži pretēji, šī tiesību norma saglabā autonomu piemērošanas jomu, proti, it īpaši attiecībā uz lietošanu, kas nav saistīta ar publiskošanu, bet gan ar cita veida lietošanu, kā, piemēram, fiksāciju Direktīvas 2006/115 7. panta izpratnē.

155. Visbeidzot, ir jānoraida arī Komisijas pieeja, atbilstoši kurai personiskas lietošanas jēdziena juridiskās definīcijas trūkuma dēļ Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā dalībvalstis principā noteiktas vietas var definēt kā privātas vietas šī noteikuma izpratnē. Pirmkārt, personiskas lietošanas jēdziens Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir autonoms Savienības tiesību jēdziens, kas visā Savienībā ir interpretējams vienveidīgi [43]. Tādējādi juridiskās definīcijas neesamība direktīvā automātiski nenozīmē, ka dalībvalstīm ir rīcības brīvība interpretēt

40 — Skat. Mahr, F. E., "Die öffentliche Wiedergabe von Rundfunksendung im Hotelzimmer", *Medien und Recht*, 2006, 372. un nākamās lpp., 376. lpp., kurš norāda, ka noteicošā nav izziņošanas vieta, bet gan izmantošanas darbība. Proti, vietas privātais raksturs esot atkarīgs no tehniskām nejaušībām individuālā gadījumā.

41 — Šāds viedoklis tiek pausts arī attiecībā uz atbilstošajiem jēdzienu pāriem starptautisko tiesību mērogā, skat. Ricketson, S., Ginsburg, J., *International Copyright and Neighbouring Rights*, I sējums, Oksforda, 2. izdevums, 2006, 12.02. punkts, tomēr saistībā ar Bernes konvenciju.

42 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē, 50.–54. punkts.

43 — Skat. šo secinājumu 78. un nākamos punktus.

personiskas lietošanas jēdzienu. Kā jau iepriekš raksturots, šajā lietā nav arī tas gadījums, kad noteikumam ir tik zema regulējuma intensitāte, ka dalībvalstīm ir plaša rīcības brīvība izstrādāt konkrētus noteikumus, pamatojoties uz Savienības tiesību regulatīvajām norādēm. Gluži pretēji, personiskas lietošanas jēdzienam ir tikpat skaidras aprises kā publiskošanas jēdzienam, jo personiskā un publiskā jēdzieni viens otru izslēdz.

156. Līdz ar to jāsecina, ka Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, kad viesnīcnieks publisko skaņu ierakstus, viņa pienākumu maksāt taisnīgu atlīdzību nevar atcelt, pamatojoties uz šo tiesību normu, jo šādā gadījumā viesnīcnieks neīsteno personisku lietošanu.

IX – Par ceturto prejudiciālo jautājumu

157. Uzdodot ceturto prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai viesnīcnieks, kas nodrošina viesnīcas istabās aparatūru (ne televīzijas vai radio) un skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, kas var tikt atskaņoti vai noklausīti, izmantojot šo aparatūru, ir "lietotājs", kas skaņu ierakstus "publisko" Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē?

A – *Galvenie lietas dalībnieku argumenti*

158. *Prasītāja pamata prāvā* uzskata, ka uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši. No Tiesas judikatūras izrietot, ka šādā gadījumā viesnīcnieks izziņojot viesnīcas viesiem skaņu ierakstus, kuriem tie citādāk nebūtu varējuši piekļūt. Šādā gadījumā tā neesot tikai materiālo iespēju nodrošināšana, kas ļauj veikt izziņošanu un kas saskaņā ar Direktīvas 2001/29 preambulas 27. apsvērumu neesot jāuzskata par izziņošanu.

159. *Īrijas* un *Grieķijas valdības*, kā arī *Komisija* uzskata, ka uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši. Grieķijas valdība atsaucas uz saviem apsvērumiem saistībā ar pirmo prejudiciālo jautājumu. Īrijas valdība un Komisija pauž viedokli, ka tā neesot publiskošana, ja viesnīcnieks viesnīcas viesim nodrošinot materiālās iespējas un skaņu ierakstus un līdz ar to viesnīcnieks neesot arī lietotājs, kuram saskaņā ar Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktu esot jāmaksā atlīdzība.

B – *Juridiskais vērtējums*

160. Uzdodot ceturto prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai viesnīcniekam, kas viesnīcas istabās nodrošina viesiem aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai un atbilstošus skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, ir jāmaksā taisnīga atlīdzība atbilstoši Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktam. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu tā ir precizējusi, ka tas neattiecas uz interaktīvu pārraidīšanu vai pārraidīšanu *on demand* jeb pēc pieprasījuma. Arī šajā kontekstā nozīme ir tam, vai šajā gadījumā viesnīcnieks skaņu ierakstus lieto, lai tos publiskotu. Turpinājumā es vispirms analizēšu izziņošanas jēdzienu publiskošanā (1), pirms pievērsīšos sabiedrības jēdzienam publiskošanā (2).

1) Par izziņošanas jēdzienu publiskošanā

161. Kā jau es iepriekš esmu raksturojusi [44], izziņošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē notiek tad, ja tieši vai netieši tiek pārraidītas skaņu ierakstā fiksētas skaņas vai skaņu atveidojums, izmantojot jebkuru līdzekli, izņemot raidīšanu ēterā, turklāt tas attiecas arī uz skaņu ierakstā fiksēto skaņu vai skaņu atveidojuma pārraidīšanu. Līdz ar to šajā ziņā nav svarīgi, lai skaņu ierakstos fiksētās skaņas būtu uztveramas ar dzirdes palīdzību [45].

44 — Skat. šo secinājumu 85.–89. punktu.

45 — Skat. šo secinājumu 89. punktu.

162. Tādējādi, manuprāt, tādā lietā kā šī, kurā viesnīcnieks nodrošina viesnīcas viesiem gan aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai, gan atbilstošos skaņu ierakstus, ir izpildīti šie nosacījumi, lai uzskatītu, ka izziņošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ir notikusi.

163. Šajā ziņā Komisija norāda, ka publiskošanas jēdzienu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē principā nevarot interpretēt plašāk par publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdzienu Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā. Esot jāņem vērā, ka Savienības likumdevējs autortiesībām esot gribējis paredzēt augstāku aizsardzības līmeni nekā skaņu ierakstu producentu un izpildītāju blakustiesībām, līdz ar to esot sistēmai neatbilstoši skaņu ierakstu producentiem un izpildītājiem Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā piešķirt plašākas tiesības par tām, kuras saskaņā ar Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktu ir piešķirtas autoriem. Šī iemesla dēļ esot jāņem vērā Direktīvas 2001/29 preambulas 23. un 27. apsvērums.

164. Tomēr Direktīvas 2001/29 preambulas 27. apsvērums neliedz izdarīt pieņēmumu, ka šajā lietā ir notikusi izziņošana. Proti, tas ir jāsaprot tādējādi, ka personas, kas nodrošina materiālās iespējas, bet vienlaikus nekontrolē piekļuvi autortiesību darbiem, tādējādi vēl neveic publiskošanu. Tā tas ir, piemēram, gadījumā, ja tiek pārdoti vai izīrēti televizori vai radiouztvērēji vai arī, ja interneta pakalpojumu sniedzējs tikai nodrošina piekļuvi internetam. Tomēr tādā lietā kā šī viesnīcnieks nenodrošina tikai materiālās iespējas. Gluži pretēji, viņš viesnīcas viesi mērķtiecīgi apgādā arī ar skaņu ierakstiem un tādējādi nodrošina viņam tiešu piekļuvi skaņu ierakstos fiksētām skaņām.

165. Tādējādi var secināt, ka viesnīcnieks, kurš saviem viesiem nodrošina ne tikai aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai, bet arī atbilstošos skaņu ierakstus, nodrošina piekļuvi autortiesību darbiem skaņu ierakstu veidā un pārraida skaņu ierakstus, līdz ar to tā ir publiskošana jeb izziņošana sabiedrībai gan Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta, gan Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē.

2) Par sabiedrības jēdzienu publiskošanā

166. Kā jau iepriekš raksturots[46], sabiedrības jēdzieni Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punktā un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā principā ir interpretējami identiski, tādēļ var piemērot kritērijus, ko Tiesa ir izstrādājusi spriedumā lietā *SGAE/Rafael Hoteles*.

167. Arī nododot tālāk aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai un skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, šie skaņu ieraksti tiek publiskoti jaunai publikai, kas, viesnīcas viesiem ātri nomainoties, rada kumulatīvu iedarbību un tādējādi nozīmē vērā ņemamu pieejamības nodrošināšanu.

168. Turklāt fakti šajā spriedumā ir salīdzināmi ar tiem faktiem, kas ir izskatāmās lietas pamatā, jo viesnīcnieka, kurš, pilnībā apzinoties savas rīcības sekas, nodrošina viesiem piekļuvi autortiesību darbiem, mērķis ir izklaidēt vēl citu publikas daļu. Tāpat arī šajā lietā piekļuves nodrošināšana darbiem ir papildu pakalpojums, kas tiek sniegts, lai no tā gūtu zināmu labumu, un kas tādējādi var ietekmēt istabu cenu.

169. Izvirzot argumentus, kas vērsti pret pieņēmumu, ka ir notikusi publiskošana Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, nevar atsaukties arī uz Direktīvas 2001/29 preambulas 23. apsvērumu.

170. Pirmkārt, šim direktīvas preambulas apsvērumam bija tikai jāprecizē, ka publiskošanas jeb izziņošanas sabiedrībai jēdzienam Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē nav jāattiecas uz darba tiešiem uzvedumiem un priekšnesumiem[47]. Šajā lietā netiek aplūkots darba tiešs uzvedums vai priekšnesums.

46 — Skat. šo secinājumu 94.–110. punktu.

47 — Skat. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam atbilstoši EK līguma 251. panta 2. punkta otrajai daļai par Padomes kopējo nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas pieņemšanu par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā, SEK/2000/1734, galīgā redakcija.

171. Otrkārt, šo ideju tāpat nevar attiecināt uz skaņu ieraksta izziņošanu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē. Proti, izziņošanas jēdziens Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē ir jāinterpretē, ņemot vērā šī noteikuma īpašo kontekstu, un tādējādi, ņemot vērā *WPPT* līguma 15. pantu, skatītu kopā ar 2. panta g) apakšpunktu. Tajā ir noteikts, ka skaņu ieraksti ir izziņoti, ja skaņu ierakstā fiksētās skaņas vai skaņu atveidojums tiek pārraidīti. Ar šo definīciju *WPPT* līguma līgumslēdzējas puses ir gribējušas precizēt, ka publiskošana *WPPT* līguma 15. panta izpratnē notiek arī tad, ja skaņu ieraksts tiek izziņots publikai, kas ir klāt vietā, kur notiek skaņu ieraksta izziņošana [48].

172. Saistībā ar plašāku jautājuma analīzi par Direktīvas 2001/29 preambulas 23. apsvēruma nozīmi kontekstā ar publiskošanas jēdzienu Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē es atsaucos uz savu secinājumu lietā C-135/10 *SCF* 90.–109., kā arī 114.–125. punktu.

173. Līdz ar to tādā lietā kā šī izziņošana ir arī publiska.

3) Par lietotāja jēdzienu

174. Kā jau iepriekš raksturots [49], visi, kas skaņu ierakstu publisko Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, ir uzskatāmi par lietotājiem šīs tiesību normas izpratnē.

4) Secinājums

175. Tādējādi galu galā jāsecina, ka viesnīcnieks, kas viesnīcas istabās nodrošina viesiem aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai un atbilstošus skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, šos skaņu ierakstus lieto publiskošanai Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē un līdz ar to viņam par to ir jāmaksā taisnīga atlīdzība, kā to paredz Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkts.

X – Par piekto prejudiciālo jautājumu

176. Uzdodot piekto prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai gadījumā, ja uz ceturto jautājumu ir jāatbild apstiprinoši, atbilstoši Direktīvas 2006/115 10. pantam dalībvalstis var piemērot izņēmumu attiecībā uz viesnīcnieku pienākumu maksāt "vienreizēju taisnīgu atlīdzību", pamatojoties uz to, ka tā ir uzskatāma par "personisku lietošanu" Direktīvas 2006/115 10. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

A – *Galvenie lietas dalībnieku argumenti*

177. Prasītāja pamata prāvā uzskata, ka uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši to pašu iemeslu dēļ, kas minēti saistībā ar trešo prejudiciālo jautājumu. Saskaņā ar *Īrijas* un *Grieķijas valdību* viedokli – uz šo jautājumu jāatbild apstiprinoši. Īrijas valdība norāda, ka tādā lietā kā šī runa ir par personisku lietošanu. Grieķijas valdība atsaucas uz trešā jautājumā kontekstā minētajiem argumentiem. Pēc *Komisijas* domām, saistībā ar atbildi uz ceturto prejudiciālo jautājumu pēdējais jautājums nav jāaplūko.

B – *Juridiskais vērtējums*

178. Uz piekto prejudiciālo jautājumu jāatbild noliedzoši. Kā jau izriet no apsvērumiem saistībā ar trešo jautājumu, gadījumā, kad lietošana notiek publiskošanas veidā, nevar piemērot ierobežojumu, kas attiecībā uz personisko lietošanu noteikts Direktīvas 2006/115/EK 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

48 — Lewinsky, S. *International Copyright and Policy*. Oksforda: Oxford University Press, 2008, 481. lpp.

49 — Skat. šo secinājumu 114.–117. punktu.

XI – Secinājumi

179. Iepriekš minēto iemeslu dēļ iesaku Tiesai uz prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (kodificēta versija) vai attiecīgi Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīvas 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām, kas attiecas uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā, 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcnieks vai viesu nama uzturētājs, kas istabās uzstāda televizorus un/vai radiouztvērējus, kuriem tas pārraida apraides signālu, apraidē atskaņotos skaņu ierakstus lieto netiešai publiskošanai;

2) šādā gadījumā dalībvalstīm, īstenojot Direktīvu 2006/115 vai attiecīgi Direktīvu 92/100, ir pienākums paredzēt, ka viesnīcniekam vai viesu nama uzturētājam taisnīga atlīdzība ir jāmaksā arī tad, ja radio un televīzijas raidorganizācija jau ir samaksājusi taisnīgu atlīdzību par skaņu ierakstu lietošanu apraidē;

3) Direktīvas 2006/115 vai attiecīgi Direktīvas 92/100 8. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcnieks, kas viesiem nodrošina istabās aparatūru skaņu ierakstu atskaņošanai, kas nav ne televizori, ne arī radiouztvērēji, un nodrošina skaņu ierakstus fizisku vai digitālu ierakstu formātā, kas var tikt atskaņoti vai noklausīti, izmantojot šo aparatūru, šos skaņu ierakstus lieto publiskošanai;

4) Direktīvas 2006/115 vai attiecīgi Direktīvas 92/100 10. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir interpretējams tādējādi, ka viesnīcnieks vai viesu nama uzturētājs, kurš skaņu ierakstu lieto publiskošanai, to nelieto personiski, un atkāpe no Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punktā paredzētajām tiesībām uz taisnīgu atlīdzību nav iespējama arī tad, ja lietošanai, ko viesis īsteno savā istabā, ir personisks raksturs.